

PREZIDENTAS ANTANAS SMETONA NEW YORKE 1941 METAIS...

J. E. LIETUVOS RESPUBLIKOS
PREZIDENTUI A. SMETONAI
PAGERBŲ BANKIETAS
1941 M. KOVO 13 D. HOTEL PIERRE - NEW YORK
KRUCH - STUDIO MASPETH

NIXONO JUOSTOS

"Nei šventas, nei nusikaltėlis"

Prezidentas Nixonas šiomis dienomis priminė žmogų užpultą vilkų gaujos. Bėgdamas nuo jos jis numetė savo rūbus — kol vilkai juos sudraskys, jis, gal būt, gaus kiek atsikvėpti. Taip atrodė pereitą antradienį kai prezidentas atidavė savo magnetinių juostų išrašus Atstovų Rūmų teisiniam komitetui ir viešumai. Politiškai tai buvo gudrus žygis, nes vienu ypu sumažino to komiteto reikšmę: kiekvienas mūsų nusipirkęs už 15 centų Chicago Tribune trečiadienio vėlesnes laidas ar sekančią dieną oficialų leidinį už 12.50 dol., gali turėti beveik pilną tų juostų tekstą ir pasidaryti savo nuomonę apie prezidentą.

Iš tų juostų jis ateina pas mus ne nugrimuotus televizijos pasirodymus, bet, galima sakyti, visai nuogas. Jis tiesiog nepasako savo bendrakalbiams: "vyrai esame atsakingi už padarytą nusikaltimą", bet nevengdamas stipresnių išsireiškimų ieško geriausių išeities iš susidariusios keblios padėties. Pirmuoju atveju jis būtų šventas, tačiau tarp politikų šventųjų tiek pat rasi, kiek ir tarp vartotų automobilių pardavinėtojų. Su tuo gyvenimo faktų sutinkant galima tik ieškoti formalaus nusikaltimo. O tokį sunku konstatuoti. Negalima teigti, kad jis bandė sulaukyti teismo tardymo procesą, o juo labiau, kad Nixonas būtų iš anksto žinojęs apie Watergate įsilaužimą. Susidarantį išpūdį tiksliai nusako sekančios dienos Chicago Tribune vedamasis "Neither saint nor devil".

Priešai, žinoma, gali sakyti, kad toks žmogus negali būti prezidentas. Bet tokios pažiūros dr. neužtenka jo nušalinimui iš pareigų. Seiminiam režime, tiesa, vyriaus-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

sybės galva eina savo pareigas, kol turi seimo pasitikėjimą. Nepasitikėjimo pareiškimas verčia jį atsistatydinti, bet palieka teisę kada nors grįžti į tas pareigas. Amerikinėje sistemoje prezidentas atstatomas tik už nusikaltimus ir jam atimama teisė kada nors kandidatuoti į bet kokią politinį postą. Jau ta sankcija prieštarauja išvedžiojimams, kad prezidentą galima nušalinti daugiau ar mažiau politiniais sumetimais.

Atidavimas viešumai juostų turinio aiškiai sumaišė teisinio komiteto daugumos kortas. Ji bus priversta aiškiau formuluoti kaltinimus

ir geriau juos pagrįsti. Sakoma, kad prezidento nušalinimo procese teisinis komitetas (ir visi atstovų rūmai balsuodami už jo pasiūlytą rezoliuciją) vaidina 'Grand Jury' vaidmenį. O toji, pagal įstatymus, veikia slapta, nes jos funkcija yra ne ką nors nuteisti, bet tik patraukti atsakomybėn. Nėra tačiau abejonės, kad komitetui gavus juostas nemaloniausios prezidentui ištrauktos tuojau pasirodytų spaudoje, todėl prezidentui apsimokėjo paskelbti visą medžiagą, iš kurios eilinis žmogus gali pasidaryti savo išvadą, greičiausiai tokią, kad Nixonas buvo daugiau susidėjusių aplinkybių, o ne (Nukelta į 2 psl.)

SKUNDAI DĖL APSILEIDIMO OK. LIETUVOJE

Kiekvieną dieną dienele okupuotos Lietuvos spaudoje parneša nesibaigiančių nusiskundimų apie apsileidimus, brokdarystę, ūkininkavimo neplaningumą. Kas kad ant popierio bei apyskaitų viskas pritempta prie normos! Kitaip byloja eilinių žmonių korespondencijos tarybinėje spaudoje.

Tas korespondencijas deda su tikslu įbauginti apsileidusius, blogus administratorius. Deda tas verkšlėnančias korespondencijas su 'pedagogiškais' arba profilaktiniais tikslais. Redaktoriai stengiasi nuversti režimo ir chaotinės santvarkos nesekmes nelaimingiems žmonėms, kurie režimo reikalavimų ir grasybų stumdomi, atbuko, prarado ūkinę iniciatyvą, tiesiog apkvaišo.

Išvijos spaudai būtų naudinga tokių korespondencijų santraukas skelbti ir rodyti laisvam pasauliui. Šią

tendenciją matyti laisvojo krašto korespondentų reportažuose iš už geležinės uždangos. Laisvasis pasaulis stebisi tais vergiškam pasauliui būdingais reiškiniais, kurių sovietinis gyvenimas prisotintas iki valiai. Tai laisvojo pasaulio žmonėms sudaro sensacijos faktus.

Tuo tarpu imame 'Valsčių laikraščio' numerį 23. Vienaime tiksliai puslapyje skundų ir aimanų dėl netvarkos užderėjo kaip kelmų prie kelmo.

"Vilkaviškio rajono Meliūnų kolūkyje galėtų" — tvirtina korespondentas H. Ramanauskas, "primelžti daugiau pieno". Galėtų, bet neprimelžia. Kodėl? Nėra pakankamai pašarų karvėms. Todėl karvutės turi tenkintis "racionu". Kur pasninko racianas, ten ir karvutės liesos. Gi pašarų stokoja dėl to, kad 30 hektarų kultūrinių ganyklų apšėjo netinka-

(Nukelta į 3 psl.)

Prezidento Antano Smetonos minėjimas New Yorke

Lietuvos respublikos prezidento Antano Smetonos 100 metų gimimo ir 30 metų mirties minėjimas, rengiamas Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos ir New Yorko Lietuvių Organizacijų Komiteto, įvyks š. m. gegužės 12 d., sekmadienį, New Yorke.

11 val. ryto bus iškilmingos pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje, 259 N 5th St., Brooklyne.

Minėjimas — akademija įvyks 4 val. po pietų Kultūros židinyje, 341 Highland Blvd., Brooklyne.

Paskaitą skaitys dr. Antanas Butkus iš Clevelando.

Meninę dalį atliks: pianistas Antanas Smetona, prezidento vaikaitis, ir solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson, akomponuojant muzikai Prižgintui.

Šiai reikšmingai sukačiai paminėti garbės komitetą sudaro:

- Lietuvos atstovas Juozas Kajeckas,
- Lietuvos gen. konsulas New Yorke Anicetas Simutis,
- Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas dr. Kęstutis J. Vainūnas,
- Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas inž. Bronius Nainys,
- Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. Kazys Bobelis,
- Lietuvos Laisvės Komiteto — prof. dr. Bronius Nemickas,
- JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos pirmininkas Jonas Gaila,
- Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų-Savanorių Sąjungos pirmininkas plk. Jonas Švedas,
- Lietuvių Skautų Sąjungos Tarybos pirmininkas v. s. Antanas Saulaitis,

- Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos Centro valdybos pirmininkas Vladas Šoliūnas,
- Lietuvos šaulių Sąjungos Tremtyje Centro Valdybos pirmininkas Vincas Tamošiūnas,
- Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Seniūnų Tarybos pirmininkas Leonas Virbickas,
- Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirmininkė Irena Banaitienė,
- Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdybos pirmininkas J. Lendraitis.

VIRŠUJE: Prieš 33 metus 1941 m. kovo 13 d., New Yorko ir apylinkių lietuviai, susirinkę į Hotel Pierre New Yorke, pagerbė atvykusį į Ameriką Lietuvos Respublikos Prezidentą Antaną Smetoną ir Ponį. Daug to iškilmingo sutikimo dalyvių šiandien jau nebėra mūsų tarpe, bet kiti, be abejoj, dalyvaus ši sekmadienį Prezidento

Antano Smetonos šimto metų gimimo ir 30 metų mirties sukačių minėjime 4 val. p.p. Kultūros židinyje, 341 Highland Blvd., Brooklyne. Šią istorinę nuotrauką, darytą Kruch studijos Maspeth, Dirvai atsiuntė dr. Vaclovas Paprockas.

KREMLIUI NAUJOS STRATEGIJOS BEIEŠKANT RIMAS DAIGŪNAS

Visokių diplomatinės veiklos metodų esama. Nūdienis yra dialoginis. Atsakingiausiai pareigūnai vienos šalies lankosi pas atsakingiausius pareigūnus kitos šalies. Išvirsinė diplomatinė kurtuazija, komplimentai, šypsos, šampanas. Ir už tos širmos ... mažieji nežino, ar jie buvo sandėrių objektu, ar jie pirkli, ar jie parduoti?

Pabaltijys nežino, kad už ribentropinio šampano taure ir už statinę Baku naftos, Hitleris ir Stalinas skrodė Pabaltijo teritoriją. Ir nūdienės dialoginės diplomatijos padarinius kada nors pamatys praregėjusi ateitis.

Sekant sovietinę spaudą matyti didokas jų susirūpinimas gerokai suaktyvėjusiais amerikinių pareigūnų skraidymais. Sovietinė spauda nori raminti savo pavaldinius ir todėl nenutylina gaidą skamba tvirtinimai: socialistinės sandraugos šalys užtikrins ilgalaikę talką. Socialistinės saptalkos šalys pristatomos kaip stabilumo bastionai. Čia ir valiutos krizės nėra, čia ener-

getikos resursai neišsėmiami. Maisto kainos pastovios. Atlyginimai tvirti. Socialistinės šalys sėkmingai vykdo savo ūkio planus, kelia pramonę, auga žmonių gerovė.

Kapitalistiniame pasaulyje chaosas ir bėdos. Antikomunistinės, imperialistinės jėgos atkakliai priešinosi sovietų taikos planams. Imperialistai kelia kruvinas riušes.

Šiaurės Korėja nori surasti formulę, pagal kurią galėtų įjungti savo sąstatan Pietų Korėją. Šios liaudis, pagal sovietų davinius, trokšta susijungti su Šiaurės Korėja. Geram planu realizuoti ... trukdo pašalines reakcinės pajėgos.

Nutilo, riamoti patrankos Indijos - Pakistano pasienyje, susinormavo santykiai su naujagimiu Bangladešu — ir tai L. Brežnevo 1973 metų lapkričio mėnesio vizito Indijon išdava!

Paryžiuje pasirašytas susitarimas nutraukti karą Vietname, esą laužomas reakcinių provokatorių veiksmas. Maoistinė Kinija yra

(Nukelta į 3 psl.)

laiškai Dirvai

Apie mokymą karo mokykloje ir mobilizaciją

1936 metais, kai į karo mokyklą kariūnai aspirantai susirinkome karinės prievolės atlikti, buvo mums paaiškinta, jog mokslo programoje padaryta žymių pakeitimų. Iki šiol pėstininkų savokos įeidavę ir kulkosvaidininkai. Ruošiant atsargos karininkus būrio vadais jie būdavo lygiai apmokomi vadovauti tiek vien pėstininkų šaulių, tiek sunkiųjų kulkosvaidžių būriui. Moderni karo technika pareikalavusi, kad kulkosvaidininkai būtų atskirai ruošiami.

Aiškinta, jog ateities kare lemiama vaidmenį vaidins ne pėstininkų šautuvai ir durtuvai, bet sutelktinė sunkiųjų ginklų ugnis. Į stiprios jėgos ginklus esą skiriamieji sunkieji kulkosvaidžiai, todėl ir sudarytas atskiras kariūnų aspirantų kulkosvaidininkų būrys, kurie būsią paruošti atsargos karininkais kulkosvaidininkais. Taip ir buvo. Ir toks atskiras kulkosvaidininkų ruošimo kursas karo mokykloje buvo iki pat bolševikų okupacijos.

Nepasėkėję anais laikais, kokie mokslai dėstomi karo mokykloje, ir dabar nepasitikinę A. Šova (Dirva, 74.1v.Nr. 32) ėmėsi tvirtinti, jog karininkų kulkosvaidžių specialybės nebuvo. Tebėra gyvas anų metų karo mokyklos viršininkas, jei A. Šovai būtų nedrąsai jį pasiklausyti, žinau dar gyvus ir tuometinius žemesnius kariūnų aspirantų viršininkus, kurie galėtų generalistabai apšviesti. Pranas Skirmantas, anksčiau nemažai Dirvai rašinėjęs, buvo būrininkas, kartais spaudoje užtinkama ir A. Drabišaus pavardė, o Balys Raugas labai veiklus visuomenėje. Iš tos pat laidos, kai kulkosvaidininkai atskirai imta mokytį, Chicagoje žy-

mus gydytojas Maciūnas, Kanadoje pedagogas Rinkūnas, Kalifornijoje broliai Naujokaičiai – vienas gydytojas, kitas inžinierius. Taip pat Kalifornijoje gyvena Emilis Sinkys, ne kartą esu spaudoje skaitęs ir apie gydytoją Aželį – manau, kad jie visi dar atsimeną, kokių mokslų buvome karo mokykloje mokomi.

A. Šova pasakoja, jog nepriklausomybės kovose jie netiesiai į taikinį iš kulkosvaidžių nešaudė. Nešaudoma ir dabarties karuose, tačiau tikra, jog kulkosvaidininkai kariūnai aspirantai Gaižiūnų poligone mokėsi netiesaus šaudymo ir atlikinėjo šaudymo pratimus, o mes, ne kulkosvaidininkai, to malonumo neturėjome ir kulkosvaidininkų komandų nebuvome mokomi.

Kalbėdamas apie 1919 metus, šaukdamasis prieš pusantro šimto metų buvusį Prūsijos generolą, A. Šova tvirtina, jog kulkosvaidžių būrio vadui nebuvęs skirtas arklys. Pulkininkas nebuvo 5-to pėstininkų pulko 2-je kulkosvaidžių kuopoje ir nematė, kas ten dėjos. Aš buvau ten per klaidą mobilizaciniu įsakymu paskirtas. Kuopos vadas pasikė man priimti mobilizuotus arklius, pakinktus ir vežimus. Arklių buvo ne tik kulkosvaidžiams ir šaudmenims vežti, bet ir kiekvienam karininkui (jį buvome penki) duotas arklys ir balnas. Nuo 1919 metų iki 1939 metų tiek karininkų komandų, tiek ginklavime padaryta pakeitimų, gi Šova tik pasakoja, kaip jie nepriklausomybės karuose pėsti kariavę.

Man buvo pavesta iš pulko ūkio skyriaus išgauti arklius pašarą, ir kai kuriuos pakinktus. Iš paštininkų vilos A. Panemunėje iki pulko rajono gabalėlis kelio ir niekada nėjau pėsčias, bet kuopos vado palieptas jojau. Tik pirmas žygis buvo nesėkmingas: pulko viršila pakelyje sustabdė ir pasakė, jog mano arklys blogai pabalnotas, nėra po balnu deklis. Jei pulko vadas pamatytų šitaip pabalnotą arkli, man būtų blogai, esą, pulko vadas labai myli arklius.

Gražiai pasakojama, kaip Vileišio aikštėje A. Šova jojo, kaip karo mokyklai skirtas raitelių eskadronas. Ir tai tikra tiesa, bet A. Šova nenuneigs to fakto, kad 1936-37 metų kariūnų aspirantų pirmoji kuopa, įskaitytinėnai net kulkosvaidininkų būrį, neturėjo nė vienos jojimo bei arklio balnojimo pamokos. Pačių aspirantų buvo klausinėta ne kartą kuopos vadą kap. Ramanauską, kada bus jojimo pamokos, bet kažkas jas nudelsdavo, kol mokslą be to ir baigėm. A. Šovos pašai, jog aš arklio nematęs, tegul būna jo pasilinksiminimui.

Pagrindinis A. Šovos argumentas – žodis „netiesia“, bet apie karininkų algas rašydamas pašaukia ir liudininką kalifornietį teisininką Paltų. Tas algos už tris mėnesius negavęs. Teisininkas Paltus į 5-to pulko kulkosvaidžių kuopą nebuvo pašauktas, jis ten algos ir negavo. Bet tarp kitų mobilizuotų karininkų buvo teisininkas Poškus, pedagoginių knygų autorius dr. A. Šerkšnas ir dar vienas atsargos leitenantas, kurio pavardės nebeprisimenu, jie algas už tris mėnesius, kaip ir aš, gavo. Pagal atsargos kari-

ninko liudijime įrašą „Ypatingus karo pratimus“ atlikau nuo 1929 m. rugsėjo 18 d. iki spalio 5 d. Ypatingais karo pratimais buvo oficialiai po demobilizacijos pavadinta mobilizacija. Šią daugiau kaip dviejų savaitių karo tarnybą baigiant kuopos vadas atsargos karininkams pranešė, jog neištarnautos algos pinigų, kas su savim turi, gali gražinti į pulko iždinę. O kas prieš savęs pinigų neturi, t.y. jei atidavė šeimai ar bankan padėjo, galės atiskaityti su Finansų ministerija. Tuo patarimu pasi-naudojau. Po kelių mėnesių Fin. ministerija atsiuntė raštą, nurodymą banko sąskaitą, ir aš neištarnautą algą Lietuvos bankan gražinau. Šis faktas ne tik liudininkais, bet ir dokumentais įrodomas. O jei kituose kariuomenės daliniuose šitaip nebuvo karininkams algos išmokėtos, tas tik parodo, jog šlubavo štabai.

Nepaisydamas faktų ir apsilenkdamas su tiesa A. Šova skelbia, jog mano karinis parengimas buvęs 14-kos mėnesių. Mokymo laikas kartas nuo karto buvo keičiamas – tai prailginamas, tai trumpinamas. Mano atsargos karininko liudijime yra tikra žinia, jog karinį mokslą išėjau per 12 mėnesių be trijų dienų. Tai buvo paskutinė atsargos karininkų laida, kuri karinį parengimą galėjo atlikti tokiu trumpu laiku, todėl toje laidoje daug aspirantų jau buvome „pasenę“, mokslą universitete ėję ar baigę. Tos laidos kariūnų aspirantu buvo ir prez. A. Smetonos sūnus Julius Smetona, jau tada diplomuotas teisininkas.

Štai pagrindas sakyti, kad 5-tas pėstininkų pulkas nepajėgė laiku susimobilizuoti. Iš pulko ūkio skyriaus gauti arkliams pašarą, kai kuriuos pakinktus ir balnus, nebuvo lengva. Iš sandėlio išduodavo tik su raštišku ūkio skyriaus orderiu. Ūkio skyriaus viršininkas, pulkininkas, kaip supratu, labai sąžiningai darbą prižiūrėjo ir vaikščiojo nuo vieno sandėlio prie kito, bet buvo daug gaisrų, ties jį surasti. Kai kartą paklausiau sandėlininkų, kur yra ūkio viršininkas, tai karieiviai atsakė: „Ieškok, kur nori, tik ne ramovėje, jis negeria“. Vos valandai laiko belikus pranešiau kuopos vadui, kokie darbai dar neatlikti ir kad kuopa nustatytu laiku negalės iš vietos pajudėti, nes mobilizuoti arkliai dar nepakaustyti, dar mūsų kuopos eilė nepriėjo. Tada kuopos vadas pasakė man nesirūpinti, esąs gautas įsakymas, jog kuopa nežygiuos, tad turėsim laiko ir kitą dieną arklius pakaupti, darbus užbaigti. Taip ir buvo: su keliais karieiviais mobilizuotus arklius į kalvę jojome, kai jau seniai mobilizacijos užbaigimo laikas praėjęs.

K. Januta

BANDITIZMAS, CHAMIZMAS, KVAISTELĖJIMAS?

Chicagoje gyvenęs Henrikas Žemelis, prisidengęs Vyt. Gedrimo slapyvardžiu, Akiračiuose niekina Dirvos bendradarbius, Žemelio „pastabos“ įsėina iš objektyvumo ribų, asmeniškai adresuotos, gali būti defamacijos ieškinio objektu.

Kaipo Dirvos skaitytojas, nenoriu, kad Dirvos bendradarbiai liktų chuliganiškų užgauliojimų aukomis, tad noriu atkreipti žmonių dėmesį į tokį netoleruotiną Žemelio elgesį. Tai visų Dirvos skaitytojų reikalas, todėl nenoriu tylėti. Norėčiau įvertinti tokį Žemelio elge-

sį keliais klausimais. Juk tikrai įdomu, kodėl atsiran-da seno asmens ir seno spaudos žmogaus toks pienburniškumas? Ar tai „spaudos banditizmas“, kurį a. a. prof. Vaclovas Biržiška apibūdino kaip asmenų niekinimą prisidengus slapyvardžiu? Ar tai chamizmas, nelietuviškas bet visiems gerai suprantamas žodis? Ar tai kvaistelėjimas iš neturėjimo ką veikti, kuris tampa vandalizmu (ima ir išmuša lango stiklą, nes ranka „žygdarbių“ pasiilgo)?

Senas yra toks Žemelio palinkimas, nuo Vliko niekinimo laikų.

Kunigui dr. J. Prunskiui, rengiančiam žurnalistikos vadovėlį, pritikytų aptarti ir Henriko Žemelio „publicistikos“ žanrą, pavadinus tą vadovėlio skyrelį „Banditizmas, chamizmas, kvaistelėjimas“?

Savo pagalbon Henrikas Žemelis stengiasi prisiskauk-

ti Antano Gustaičio eiles, visiškai užmiršęs, kad jau anksčiau, „Anapus teisybės“ rinkinyje, poetas eilia-vo ir apie publicistinius Žemelio „talentus“:

Tas ne lietuvis, kurs
nekando
Itažes partijų vaiduos,
Kursai liežuvio, kaip
rakando
Dar savo priešams
neparduos.

Tas ne lietuvis, kurs į
žiauną
Supylęs taurę patylės,
Kursai pralobęs
neapspiauna
Kitam lietuviui
skrybelės
Lazda turi du galu. Su-

laukusiam išpūdingo šešias-dešimties metų jubiliejaus Henriku Žemeliiui nuoširdžiai linkėtina nedaryti iš „Akiračių“ asmeniškų niekinimų spaudyklės. Gerbk, vyre, bent savo „organą“.

M. Eldrigevičius
Chicago, Ill.

AR NE RUSŲ EMIGRANTŲ PĖDOMIS?

Trumpai žvilgtelėkime kokie nuotykių kurioje mūsų spaudoje pradėjo reikštis.

1) Draugo redaktorius Br. Kviklys 1973 m. kovo mėn. 5 d. Drauge atspausdino straipsnį – „Rusų emigracija – pamoka lietuviams“. Tarp kitko tame straipsnyje rašoma: „Vak. Vokietijos dienraštis Die Welt paskelbė rašinį apie priemones, kurias bolševikai naudojo rusų emigracijai sunaikinti. Žinodami, kad visi emigrantai nepaprastai neapkenčia bolševikų, jie iš pagrindų pakeitė kovos taktiką. Priemonės buvo šetoniškos. Jie pradėjo „bolševikų agentais“ apšaukti iškiluosius emigrantų vadus, jų kultūrinius profesorius, gydytojus, net dvasininkus. Agentai fabrikavo juos žmeižiančius, „dokumentus“, rašė niekinančius laiškus, vadinami „Sovietų simpatikais, kolaborantais“. Dalis emigrantų visuomenės nuo savo vadų nusisuko. Tada gausūs Maskvos apmokami agentai įsirašydavo nariais į emigrantų organizacijas, pavieniu ar būriais atėidavo į susirinkimus ir čia trukšmaudami kaip „didžiausi priešbolševikiški patriotai“ paimdavo organizaciją į savo rankas“. Taip aprašytas buvęs rusų emigrantų gyvenimas ir likimas.

2. 1973 m. gegužės mėn. 19-20 d. vyko rinkimai atstovų į JAV Lietuvius B-nės VII Tarybą. Frontininkai prieš rinkimus išsiuntinėjo balsuotojams aną Br. Kviklio straipsnį. Gi laiške rašė: „siunčiame Jums 1973 m. kovo m. 5 d. Draugo vedamą, kurio, gal būt, Jūs nepastebėjote arba, ji skaitydamas, neatkreipėte reikiamo dėmesio. Vedamasis yra labai svarbus, nes jis, faktais ir pavyzdžiais nušviesdamas rusų caristinės emigracijos likimą, parodo, kad tomis pačiomis priemonėmis okupantas stengiasi sunaikinti ir mūsų išeiviją. Kas po pirmo pasaulinio karo vyko su rusų emigrantais, tas dabar darosi su mumis. Tai paryškinti Jums pateikiame Draugo vedamojo komentarus. Okupantas siekia tą veiklą sustabdyti arba tiek sumenkinti, kad ji taptų bereikšmė. Amerikos Lietuvius Taryba, ilgus metus sėkmingai dirbusi Lietuvos laisvinimo darbą, išsėmė ir jos veikla sumenko. Okupanto stebėtojai tai mato ir buvo patenkinti. Ir taip prasidėjo lietuvių visuomenės ardomasis darbas. Per specialiai sovietų bei kitų

kraštų žvalgybai dirbančius asmenis, kurių mūsų tarpe, deja, yra, buvo imtasi mus vienas prieš kitą kiršinti, sleisti apie mus melus ir griebtis net šantažo priemonių. Visa ši akcija buvo nukreipta į Lietuvius B-nę, siekiant ją bet kokia kaina sunaikinti. Tačiau yra aiški tiesa, kad, norint sunaikinti organizaciją, pirmiausia reikia susidoroti su jos vadais. Taip ir pradėta daryti“. Citatos galas. Po šiuo laišku seka tokios pavardės, už kuriuos prašė balsuoti: Ardys, Borevičius (jėzuitas), Kairys, Kijauskas (jėzuitas), Kisieličius, Nainys, Razma, Slajus, Vardys, Žadeikis, Žumbakis, Ambrozaitis.

Skaitant tą laišką ne vienas pagalvojome, kaip mokslo vyrai galėjo tokias nesąmones paskelbti viešai. Tai baisi provokacija. Dar priedu Dr. Kisieličius savo pacientams išsiuntinėjo atskirus laiškelius ragindamas balsuoti tik už aukščiau paminėtus kandidatus. Dalis jų buvo išrinkti į Tarybą.

Beveik praėjo vieneri metai nuo jų išrinkimo į B-nės Tarybą ir valdomuosius organus. Per tą laiką daug kas paaiškėjo, kas vedė ir veda lietuvių visuomenės ardomąjį darbą. Kas kiršina vieną visuomenės dalį prieš kitą. Klasiškas pavyzdys Cicerio ir Marquette Parko buvęs susirinkimai. Pagaliau matome, kas planingai ėmė žeminti vadovaujančių organizacijų vadus.

3. Jau buvo rašyta, kaip vienas iš akiratininkų Vyt. Gedrimas (Henrikas Žemelis) senai veda kovą prieš Vliką. Kitas akiratininkas Z. Rekašius knygos recenzentą išvadino „Pilypu iš Kanapių“ ir t.t. Dabar paimkime 1974 m. vasario mėn. Akiračių ir atsivertę 10 pusl. randame A. Daugvydo (slapyvardė) straipsnį – „Iš-eivijos Ateitis“. Bendrai paėmus ši tema įdomi, nes pasisako, kad mes turime du pagrindinius rūpesčius – Lietuvos ateitį ir mūsų išeivijos ateitį. A. Daugvydas aiškina tik antrąjį klausimą. Jis pradžioje užsimena, kad yra dvi pagrindinės priemonės šiam tikslui siekti, tai jaunos kartos lietuviškas švietimas bei atitinkamas auklėjimas – šeimų, mokyklų, organizacijų. Antra, tai jos apsauga nuo asimiliacijos. A. Daugvydas beaiškindamas šį klausimą ir neva pasiremdamas kaimyno pasakojimu, nuslydo į labai demagoginį kelią, palietė beveik vien tik šiuo metu

visuomeninių organizacijų kaip tai Balfo, Vliko, Altos vadovaujančius asmenis. A. Daugvydas rašo: – „Tas klausimas, žinoma, negali būti išsamiau nagrinėjamas tokios skilties rėmuose. Čia tik norime paliesti vieną ypatingą dėmesio vertą faktą, kurį man aną dieną priminė mano kaimynas. Kur, sako, mūsų žymių visuomenės veikėjų vaikai, kad jų pavardžių nematyti nei mūsų spaudoje, nei organizacijų veikloje, nei kur kitur? Ir jis čia suminėjo tokias pavardes, kaip Šimučiai, Rudžiai, Bobeliai, Šidlauskai, Valiūnai, Kazickai, Baliai, Dambrai, Ramūnai ir t.t. Kai kurie jų turi net po keturis ar penkis vaikus, bet ar jie priklauso kokiam skautų, ateitininkų, neolituanų, vyčių, santariečių organizacijai, ar jie moka, bent kiek lietuviškai, ar jie iš viso palaiko kokius ryšius su savo amžiaus lietuiviais?“

Skaitant ką tik pacituotas akiratininko A. Daugvydo paskleistas demagogines mintis, ar nėra panašumo tarp anksčiau pacituoto Br. Kviklio straipsnio ir frontininkų laiško apie rusų emigracijoje vykusias peštynes ir provokacijas? Anksčiau esame skaitę, kaip vienas iš akiratininkų Vyt. Gedrimas, rašytame Laiškai Lietuviams straipsnyje paminėjo, kad mums toną duoda būvę raštininkai, paštininkai, vargonininkai ir t.t. Dar nedrįso suminėti pavardžių. Antaras akiratininkas Z. Rekašius knygos recenzentą išvadino „Pilypu iš Kanapių“. Gi trečias akiratininkas A. Daugvydas, lietuviybės vardan, neujod dar toliau – visų visuomeninių organizacijų vadovaujančius asmenis sumetė į vieną nenaudėlių katalą, dėl to, kad neva jų vaikai nedalyvauja nei spaudoje, nei organizacijose ir nekalba lietuviškai. Tai šauninga provokacija. Paimkime Šimučio ar Rudžių vaikus. Jie gerai kalba lietuviškai. Kai jie augo čia tada jokių ateitininkų, neolituanų ar santariečių nebuvo tai kaip jie galėjo tams organizacijoms priklausyti? Birutė Pūkelevičiūtė Draugo romano laureatė š.m. balandžio m. 7 d. taip kalbėjo: „Man nepaprastai malonu, kad šios knygos mecenasai yra Marija ir Antanas Rudžiai – šauni, pasigėrėtinai pora, petys į petį besidarbujant lietuvių“. Toliau A. Daugvydas paskelbė didžiausią demagogiją ir melą apie Altos pirmininko dr. K. Bobelio vaikus. Studentė Rūta Bobelytė ir studentas Jonas Bobelis priklausė Lietuvius Studentų Tautininkų Korp! Neo-Lithuania Chic agos padaliniui. Du mažieji lanko lituanistinę mokyklą ir berods, bus ateitininkai. Švenčiant š.m. Vasario 16 d. Chicagoje stud. Rūta Bobelytė su nepaprastu įsijautimu ir gražia lietuvių kalbos tarsena perskaitė Nepriklausomybės paskelbimo aktą. Visa spauda tą pastebėjo ir įvertino tik akiratininkai nežino.

Iš pacituotų ištraukų matome, kad frontininkų ir akiratininkų koalicija veikia planingai. Frontininkai šaukia, kad kas tai neva nori sunaikinti tą silpną B-nę, o akiratininkai per savo spaudą pradėjo nešvartą kampaniją prieš visuomeninių organizacijų vadovaujančius asmenis. Žinoma ir frontininkų tarpe yra protingų vyrų, kaip Vl. Būtėnas, kuris savo reportaže kovo mėn. 7 d. Dirvoje tarp kitko rašė: – „Iš naujo federacijos vado dr. P. Kisieliaus laukiamo kiek daugiau tolerancijos Amerikos lietuvių Tarybai ir kitoms organizacijoms, kurios suvai- (Nukelta į 4 psl.)

NIXONO JUOSTOS...

(Atkelta iš 1 psl.)

savo paties piktos valios, auka. O susidariusios nuotikos galų gale nulems ir vienoki ar kitoki kongresų sprendimą, nes ir kongreso nariai bei senatoriai taip pat nėra šventi, bet turi skaičiuoti su savo perrinkimo galiomybėmis.

Žmonių nuotaukų teismas, aišku, nėra 100% teisingas, bet turbūt patikimiausias koks tik gali būti. Pavyzdžiui, prisiekusiųjų teismas išteisino buvusius Nixono ministerius Mitchellį ir Stan. Pagal kaltinamąjį aktą, kuriam pritarė „Grand Jury“, jie atrodė baisūs nusikaltėliai, tačiau 12 prisiekusiųjų, įvairiausių profesijų ir pažiūrų atstovų, kuriems pirmininkavo 21 metų banko kasininkė, pati balsavusi už McGovern, kaltinamuosius išteisino. Nes grynai gyvenimiškai žiūrint kaltinamieji už 200.000 auką prezidento perrinkimo kampanijai finansininkui Vesco nepadėjo ir jo iš bėdų neišgelbėjo. Panašiai ir Nixonas, nors ir daug kalbėjo apie visokias išsisukimo galiomybes, galų gale nieko nepadarė, kad sutrukdytų teisingumo eigą. Už tat liaudies opinijos teismas jį dar gali išteisinti, o liaudim paseks ir daugiau kaip trečdalis senato, ko tik ir reikia Nixono išsilaikymui iki 1976 metų.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

Telephone: (216) 431-6344

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKONAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA METAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRAŠANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

REDAGUOJA: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKSAS LAIKONAS

MOTINA

Žemės gyventojas prieš kurį daugiausia žmonių lenkiasi ne iš baimės, bet iš dėkingumo ir meilės – yra motina. Gražiausiame metų laikotarpy, kai gamtoje triumfas ryškėja, švenčiame Motinos Dieną. Minime didžiąją ir amžinąją pasaulio misteriją – motinystę. Mūsų mintys ir visa kas gero mūsų sieloje, nukrypsta į mūsų pačių motinas ir, bendrai, Motiną, kaip gerąją pasaulio dvasią, kaip į gėrio simbolį. Nėra pasaulyje kitos tokios būtybės, tiek save pačios mums atidavusios, kiek mūsų motina. Motinai lenkiasi ir ją gerbia visi pranašesni žmonės ir asmenybės, daugiau matantieji, prakliniaujančiai ir plačiau galvojančiai už paprastus eilinius žmones. Mūsų tautos genijai, kaip: J. Basanavičius, V. Kudirka, M.K. Čiurlionis, J. Baltrušaitis, kūrėjai - savanoriai, partizanai ir kt. už savo talentus už įkvėptą tėvynės meilę – patriotizmą, už įgalinimą atlikti karžygiškus darbus, dėkingi savo motinoms. Sūnus ar duktė, kurie negerbia, nevertina motinos, negali gerbti ir vertinti nė savo brolio, sesers, savęs paties ir tėvynės – tos šalies, iš kurios per ištisas gentkartes atėjo pasaulinį jų motiną ir jie patys. Apie motinos vaidmenį, tautų ir žmonijos gyvenime mes daug žinome ir daug galime papasakoti. Tačiau šiandieną labiausia mums rūpi pažinti lietuvių motiną, garbingai perėjusią tris istorines epochas ir dabar tremtyje gyvenančią ketvirtąją.

Lietuvė motina yra ypatingai nusipelnusi pagarbos ir meilės, nes iš pačių seniausių laikų gyvenime ji yra lydimą kančios, kilnumo ir pasiaukojimo. Iš senų senovės laikų lietuviai gerbė savo motiną, kaip savo darbų ir nuopelnų bendrininkę, palydovę, nors ji būtų ir metų naštos prislėgta,

sulinkusi, vargų pagrauzta ir rūpesčių raukšlių išvagotu veidu, nebegraži. Motinai apdainuoti skirta daugybė mūsų tautos gražiausių lyrikos, dainų - maldų, kuriose ji vadinama švelniausiais, maloniausiais vardais: senglavėlė motinė, močiutė širdelė ir t.t. Rytelį dukrelę ją pamigdo, vakare glostydama žiluosius plaukelius, išpureną patalėlį, užvaduoja nuo sunkių darbų. Padoriose šeimos motina visur turi pirmąją vietą: už stalo sodinama garbingiausioje vietoje, maži ir suaugę vaikai, kad ir išėję į "didelius žmones" jai lenkiasi, bučiuoja ranką, visur jai reiškia pagarba. Lietuvė motina tos pagarbos yra nusipelnusi. Šiandieną jos paveikslas iškyla turtingas ir įvairus: motinos-gimdytojos, auklėtos, rūpintojos, pirmosios gimtojo žodžio, maldos mokytojos, tautinės kultūros ir kultūrinės asmenybės kūrėjos, namų ir šeimos židinio saugotojos. Lietuvos motinos mums atneša "Būdę", mokomas klusnumo ir pagarbos vyresniesiems. Mergaičių kuklumas pakeltas į dorybių laipsnį, amžinai išliko būdingas lietuviškos pažiūros. Mūsų motina mokydama mus gimtosios kalbos, įpareigojo kalbą saugoti, gerbti ir mylėti; nedarkyti jos, kalbėti gražiai ir savo kalbą tobulinti, ne susinti svetimybėmis. Iš čia ir kyla lietuviškos motinos tautinis heroizmas. Ir tamsiausiais tautai laikais, sveikos intuicijos vedama, ji, mūsų motina, nesėdė aukštai iškelusi neužgesinamą ateities vilties deglę. Nepriklausomybės laikais plačiai sušvitusi ir išsišakojusi šviesa ir buvo atnešta iš "Vargo Mokyklos", nuo motinos ratelio... Toji kukli šviesos nešėja mokėjo pasireikšti ir kitokiais žygdarbiais: Gražinos asmenyje ji kalavijų rankoje gynė tėvynę, Birutė

– ji kunigaikštienė, auginanti didvyrį Vytautą Didįjį, kuris iškėlė tėvynę Lietuvą iki imperijos vardo. Lietuvė motina mokėjo ne tik heroiskai gyventi, bet ir heroiskai mirti.

Užmirš draugas draugą, brolis seserį, žmona vyrą, bet motina savo žuvusių vaikų kol gyva neužmirš. Lietuvos motinos heroiški darbų testamentas yra dvasingas, turtingas ir todėl vykdytinas. Nuoširdžiai linkime dabartinėm jaunom lietuvių – motinoms savo vaikus, ypač svetur-tremtyje, auklėti patriotinėje - lietuviškoje dvasioje, mokyti gražiosios gimtosios savo tėvų ir protėvių kalbos. Visur ir visada eiti senglavėlės - motinės pramintais lietuviškos keliais, laikyti gražią lietuvišką tradiciją, papročių. Nepasiduoti, nesusižavėti aplinkybių ir laiko monams, nenuplaukti kosmopolitizmo bangomis, neatiduoti savo vaikų svetimon įtakon ir tuo pačiu tautiniai nenumarinti!

Žinokime, kad mūsų, lietuvių, tauta negausi, komunistinio teroro po visą pasaulį išblaškyta, daug išskentėjusi sensta ir miršta, o jos dalis likusi Tėvynėje nutautinama ir įvairiais būdais pagreitintu tempu naikinama.

Motinos Dienos proga sveikiname visas lietuves Motinas ir linkime joms sveikatos ir laimės!

Kalpas Uoginius

Regina Žymantaitė, Pabaltijo Moterų Tarybos pirmininkė, balandžio 28 d. Vengrų namuose New Yorke, Tarybos 27 metų sukakties minėjime pirmininkės pareigas perdavė latvių atstovei H. Osolins. Šalia stovi estų atstovė M. Jurma. Apačioje minėjime dalyvavusi publika. Kalba prof. dr. Ivo John Lederer. Meninę dalį atliko sol. D. Mongirdaitė, akompanuojant muz. S. Cibui.

L. Tamošaičio nuotraukos

Iš Omahos skautų veiklos

Omahos skaučių Neries tuntas ir Dr. V. Kudirkos skautų vietininkija, balandžio 7 d. suruošė pirmąją Kaziuko mugę Omahoje. Mugei buvo ruošiasi su dideliu atsidėjimu ir kantrumu. Vietininkijos vietininko ps. Jono ir ps. Martos Šarkų namai, taip pat ir tutininkės s. Irenos ir ps. Jono Lileikių namai pavirto tikromis dirbtuvėmis. Čia žiemos vakarais, įvairaus amžiaus skautai ir skautės, kartu su vadovais drožinėjo, piaustė, degino, lipino ir pašė, ruošdami kraitį būsimai mugei. Tokiu būdu, atėjus mugės dienai, pridėję skrynią grožybių, atvežę, atgabeno, visų pasigrožėjimui daugybę išdirbinių.

Balandžio 7 d. 11 val. ryto, į mokyklos patalpas susirinko gausus būrys žmonių į mugės atidarymą.

– ji kunigaikštienė, auginanti didvyrį Vytautą Didįjį, kuris iškėlė tėvynę Lietuvą iki imperijos vardo. Lietuvė motina mokėjo ne tik heroiskai gyventi, bet ir heroiskai mirti.

Užmirš draugas draugą, brolis seserį, žmona vyrą, bet motina savo žuvusių vaikų kol gyva neužmirš. Lietuvos motinos heroiški darbų testamentas yra dvasingas, turtingas ir todėl vykdytinas. Nuoširdžiai linkime dabartinėm jaunom lietuvių – motinoms savo vaikus, ypač svetur-tremtyje, auklėti patriotinėje - lietuviškoje dvasioje, mokyti gražiosios gimtosios savo tėvų ir protėvių kalbos. Visur ir visada eiti senglavėlės - motinės pramintais lietuviškos keliais, laikyti gražią lietuvišką tradiciją, papročių. Nepasiduoti, nesusižavėti aplinkybių ir laiko monams, nenuplaukti kosmopolitizmo bangomis, neatiduoti savo vaikų svetimon įtakon ir tuo pačiu tautiniai nenumarinti!

Žinokime, kad mūsų, lietuvių, tauta negausi, komunistinio teroro po visą pasaulį išblaškyta, daug išskentėjusi sensta ir miršta, o jos dalis likusi Tėvynėje nutautinama ir įvairiais būdais pagreitintu tempu naikinama.

Motinos Dienos proga sveikiname visas lietuves Motinas ir linkime joms sveikatos ir laimės!

Kalpas Uoginius

Šauklis ps. Stasys Radžiūnas, su pasididžiavimu skelbė, pirmąją Kaziuko mugę prerijų krašte. Kvietė aplankyti mugės menes, kuriose skautai ir skautės parduoda jų prakaitu aplaistytus, gręžtus, tašytus, lipdytus ir daržytus rankdarbius. Prašė apsilankyti ir didžiojoje pilies menėje, kur ant baltai padengtų skobnių laukia šviežios jaunos stirnienos dešros, kopūstai, kugelis ir kiti įvairūs skanumynai. Šaukliui užbaigus tokį nuolankų kvietimą, buvęs vietininkas ps. Algis Antanėlis perkirpo mugės kaspiną, asistuojant buvusioms tutininkėms s. Romai Micutaitėi ir s. Gražinai Reškevičiūnėi. Pirmieji mugęnį išgėrė svečiai iš Chicago, skautų vidurio rajono vadeiva v.s. Aleksas Karaliūnas, skaučių vidurio rajono vadovė s. flisterė Danutė Eidukienė ir s. Vanda Aleknienė.

Lankytojai mugėje gerėjosi pavyzdžiu tvarka ir gražiu išdėstymu puikių eksponatų, kurių buvo labai įvairių ir gana daug. Neilgai laukus, gražūs išdirbiniai nuo stalų ir sienų pradėjo mažėti pereidami į pirkėjų rankas. Susižavėjusi skautų darbais, Marija Pratkienė, čia pat, skautų reikalams paaukojo 50 dol.

Didžiojoje salėje, kurioje laukė garuojantys pietūs, taip pat viskas buvo sutvarkyta su dideliu pedantiškumu. Baltavo stalai papuošti sprogstančiais kačiukais. Scenoje įruošime puikiam daželyje žydėjo tulpės, žaliavo sprogstantys berželiai, žilvičiai ir kiti pavasario šviežumu dvelkiantys pumpurėliai. Visų akys išėjosi ant pavasari skelbiančio lietuviško darželio.

Regina Jonušaitė-Skubicz įdėjo daug meniškų gabumų

ir širdies beruošdama šį puikų darželį.

Skautų tėvų komiteto dėka ir sumanumu, buvo paruošti skanūs pietūs. Komiteto ponios verbavo skautų rėmėjus, rinko aukas, nemažai ir pačios aukojo šiam reikalui, pašvėsdamos daug laiko ir kantrybės. Dabartinį komitetą sudaro: Birutė Reškevičiūnė-Leik, Genovaitė Gaidelienė, Regina Jonušaitė-Skubicz ir Alg. Totila.

5 val. vakaro, po didelio pasisekimo mugę uždarė. Skautų-čių vadovai ir jų tėvų komitetas giliai atsikvėpdami džiaugėsi gražiais šio didelio darbo rezultatais. Ne badami nuovargio jau kalbėjo, kad sekanti mugė bus dar geresnė.

Susipratusi lietuviškoji visuomenė džiaugiasi, kad skautai daugiau ar mažiau, kūrėna lietuviškumo ugnelę, kuri ypatingai sunki palaikyti mažų kolonijoj. Telydi ištvermė ir visuomenės parama jų ateities planuose ir darbuose. Budėkit lietuviškos palaikymo ir išlaikymo tarnyboje! (jp)

SKUNDAI DĖL APSILEIDIMO...

(Atkelta iš 1 psl.)

ma žole. Tą plotą dabar apšėjo, nebevalo, nebekultivuoja ir krūmynai vėl dengia plotą žemės, kuri prieš keletą metų valė, arė, apšėjo žolėmis...

Kelmės rajone Žemaitės kolūkyje gavo iš Kapsuko gamyklos vagoną paršavedams kiaulėms skirtų kombinuotų pašarų. Pašarai buvo apkrėsti erkėmis ir toksiškais grybais. Iš tokios siuntos kolūkis turėjo 2515 rublių nuostolio. "Kas mokės už broką?" – klausia korespondentas P. Bloškys. Mat sovietiniu žargonu kal-

bant, nuodingieji pašarai vadinami "broku".

Tad gal atsiguosti po nesėkmingų protestų, po sunkaus kolūkietiško darbo kolūkio kultūros namuose? Pagal užsieniuose platinamą propagandą, kultūrinuose namuose žemės ūkio darbuotojas randa atgaivą ir poilsį. Bet nelinksmi pavaizduoja "kultūros namų" veiklą Kapsuko rajono korespondentė J. Šeškevičiūtė. Šiame rajone Braziukų, Kūjų, Kardokų, Garankščių ir Lodiškės jaunimas neturi kultūros namų. Neturi jaunimas kokios nors salės, kur galėtų praleisti laisvalaikį. "Jau ketveri ar penkeri metai mūsų salę uždarė remontuoti," – skundžiasi korespondentė. Artimiausios kultūros namai nuo minimų kaimų už 7, už 10 kilometrų! Paminėti keli kolūkinės buities vargai rodo visapusišką sovietinio tvarkymosi chaosą. Kaip sakoma, nors sovietuose Dievo nesą, viskas palikta Dievo valiai!

Žmonių iniciatyva atbuko, nes tokiose netvarkos aplinkybėse su kakta sienos nepramušti.

Tenka prisiminti, kad laisvojo ūkininkavimo sąlygose užnuodytų pašarų pristatymas iššaukia kriminalines sankcijas. Laisvoje Lietuvoje klestėjo įvairių kultūros reikalams pastatų veikimas. Patys žmonės tuos pastatus statė, puosė ir naudojo jų pastogėmis.

(zž)

KREMLIUI...

(Atkelta iš 1 psl.)

tikra grėsmė karo atžvilgiu. Maoistai didina ginkluotą įtampą. Čilės chunta yra tikras fašistinis perversmas. Izraelio agresoriai lauko Jungtinių Tautų nutarimus.

Kapitalistinis pasaulis skęsta skurde ir nesantikoje, provokuoja kraujo potvynį.

Sovietinė spauda pristato savo skaitytojams tikrai nelinksmą kapitalistinio pasaulio paveikslą. Dažai labai sutrištinami, akordai visai beviltiški. Tai daroma su tikslu. Detentės šurmuly silpnina tarptautinę įtampą, kuri būtina sovietinei valstybei. Kremlui visad reikia žmones gąsdinti karais, nes tada pateisinamas karinis biudžetas. Kada tas biudžetas ginkluoja Raudonąją Armiją, Kremliaus valdytojai gali ramiau numigti.

Todėl, gretinant sovietinį gerbūvį su kapitalistiniu skurdu, galima jau kalbėti apie "savo laimėjimų gynybą".

Įvairios ideologinės erizijos ir erizijėles socialistinėse šalyse neteikia pasitikėjimo satelitais. Todėl J.B. Tito vizitas tapo didele, propagandine atrakcija. Gudrusis senis Tito, mainiškai vakarais ir rytais, Maskvoje pasakė: "suderinta socialistinių šalių politika buvo ir tebėra svarbiausias įtempimo mažinimo variklis."

Tai reiškia, interpretuoja sovietinė spauda, socialistinės sandraugos būtinumas. Tai savotiškos varžybos su maoistine Kinija dėl įtakos, tai būtinos pirmosios barikados Vakaruose.

Naujos strategijos beiėkant, tenka atsisakyti nuo buvusios. Dabar dogmomis nepasišvaistysi. Socialistinės šalys išpaiko, kaip neklusnūs vaikai. Nauja strategija, be abejo, paremta slapta militarine įtaka. Išvairiniai ta strategija atrodo dialogų ieškojimu su savo "socialistinės sandraugos" draugais. Mat, dialogas dabar madoje.

Omahos skaučių ir skautų vadovai su v.s. Aleksu Karaliūnu, s. Danute Eidukiene ir s. Vanda Aleknienė.

Augino motina sūnelį, Lietuvos kareivėlį...

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ANTANAS GRINIUS

VARGONŲ RESTAURAVIMAS

Mintis pagerinti vargonus brendo su parapijos choro pažanga ir iškilmingų pamaldų dažnėjimu tautinių ir religinių švenčių progomis šv. Petro bažnyčioje Detroito. Parapijiečiai, įvertindami choro vaidmenį, pritarė vargonų pagerinimo idėjai ir kelių savaičių bėgyje suaukojo virš trijų tūkstančių dolerių. Pažymėtina, kad Bronius ir Birutė Girniai paaukojo tūkstantį dolerių, o kiti po 200, 150 ir daug kas po 100 dolerių.

Sutartis jau pasirašyta su A. J. Aebel Organ Serv-

ice Co., kuri įmontuos didžiulius metalinius vamzdžius (dūdas) ir prijungs menišką formą prie turimų vargonų. Restauravimo darbai bus baigti birželio mėn., prieš parapijos klebono kun. V. Kriščiūnevičiaus kunigystės Sidabrinį jubiliejų. Kiekvienas asmeniškai ir organizacijos savo aukas prašomi įteikti Broniui Girniui arba Stasiui Vasiliauskui prieš arba po lietuviškų pamaldų kiekvieną sekmadienį šv. Petro bažnyčioje.

S. Slizys

Motinos minėjimas įvyks gegužės 12 d. 12 val. Kultūriniam Centre. Rengia LB Detroito apylinkės valdyba.

Vlado Putvio šaulių kuopos Toronte 20 metų sukakties paminėjime balandžio 27 ir 28 d. iš Detroito dalyvavo šie šauliai:

LŠST einas pirmininko pareigas Alfus Šukys su žmona Angele, LŠST spaudos ir informacijos vadovas Vladas Mingėla su žmona Lidija, LŠST c.v. narys Vincas Rimkevičius, šaudymo instruktorius Jonas Balsys su žmona, Mykolas Kizys (Windoro), Jonas ir Diana Šostakai, Genė Vilkenė, Petras Želvys, Feliksas Blauzdys ir Kazys Sragauskas. Buvo nuvežtos ir trys vėliavos: LŠST vėliava, LŠST moterų vėliava ir St. Butkaus šaulių kuopos vėliava.

Gen. Teodoro Daukanto Jūrų šaulių kuopos Chicago-

Vida Rėklytė ir Linas Juškus balandžio 20 d. susituko Detroito. Praeitame Dirvos numeryje Detroito žiniose po jų nuotrauka buvo praleista jaunojo Juškos pavardė. Nuotrauką sumažinę kartojame ir atsiprašome.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

TAUPYKITE DABAR

SANTAUPOS, PADĖTOS
IKI 10 DIENOS MENESIO
NES NUOŠIMČIUS NUO
MENESIO PIRMOS.

WE PAY HIGHEST RATES:

7¼% — 4 yr. Certificates (Min. \$10,000)

6¼% — yr. Certificates (Min. \$1,000.00)

Member F.S.L.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

PREZIDENTO ANTANO SMETONOS MINĖJIMAS NEW YORKE

Lietuvos respublikos prezidento Antano Smetonos 100 metų gimimo ir 30 metų mirties sukakčių minėjimas įvyks š. m. gegužės 12 dieną, sekmadienį.

Pianistas Antanas Smetona

11 val. ryto bus iškilmingos pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje, 259 North 5th Street, Brooklyne.

MINĖJIMAS-AKADEMIJA įvyks 4 val. p. p. Kultūros Židinyje, 341 Highland Blvd., Brooklyne Paskaitą skaitys dr. Antanas Butkus iš Clevelando

Mening dalį atliks: pianistas Antanas Smetona ir solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson, akompanuojant muz. A. Prižgintui

Po programos kavutė. Įėjimo auka 5 dol. Studentams 2 dol. Vaikams iki 12 m. nemokamai.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

Rėngimo Komitetas

Solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson

BALSAS IŠ MINIOS

JAV LB Detroito apylinkės metinis narių susirinkimas pirmą kartą savo istorijoje įvyko mažoje lietuvių parapijoje, Dievo Apvaizdos bažnyčioje salėje, Detroito priemiestyje, Southfield, Michigan, 1974 m. kovo mėn. 24 d. sekmadienį, 12 val.

Minimo sekmadienio parapijos padalytame biuletenyje (biuletenis be datos) rašoma, kad vokelių iš viso buvo išsiųsta 274, bet grįžo su auka parapijai tik 151 vokelis. Tokiu būdu reikia manyti, kad parapijos vokelių buvo pasiūta ir kitų parapijų parapijiečiams ir tiems lietuviams kurie lietuviškos bažnyčios nebelanko ir lietuviškas parapijas neberemia. Dievo Apvaizdos Lietuvių Parapijos biuletenyje lietuvių kalbai paskirta tik vienas ketvirtadalis biuletenio.

Metiniame Bendruomenės narių susirinkime dalyvavo 31 asmuo, nes suskaičius 31 balsą susirinkimui pirmininkaujantis paskelbė, kad pabalsavo vienbalsiai. Daugiausiai balsavo 29 asmenys. Tik viena ponija gavo 16 balsų, nes aukščiau bekalbėdama pasirodė daliai frontininkų partijos žmonių nepriimtina, o turėjo teisę gauti 31 balsą.

Dalis frontininkų partijos žmonių ir bendruomenės metiniame narių susirinkime nepamiršo parodyti neapykantą senųjų lietuvių ateivių sukurto organizacijoms. Ta pačia proga pasididžiavo ir savo praves-tais paskutiniaisi JAV LB rinkimais į PLB seimą ir į tarybą.

Pasigirdo stiprus balsas, kad anksčiau Vyriausiąją Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą, Amerikos Lietuvių Tarybą, Detroito Lietuvių Organizacijų Centrą ir tų organizacijų ikūrėjus garbino-te, o dabar tas organizacijas niekinate ir norite lik-

viduoti. Buvo balsas, kad pradėdame Lietuvių Bendruomenę nepasitikėti. Prašė pažiūrėti į susirinkimą ir paskaičiuoti, kiek šiame susirinkime jau nebesimato, nebeatvyko į šį susirinkimą dar pernai dalyvavusių veklių bendruomenininkų. Taip pat buvo pasakyta, kad ir jis dabar galvoja į kitų metų metinį susirinkimą nebeatvykti ir jis mano, jog ir daugiau tokių gali būti.

Buvo balsų primenančių, kad lietuvių šeštadieninėje mokykloje kas metai mokinių skaičius mažėja ir numatoma, jog kiekvienais metais vis mažės. Į pasakymą, kad šeštadieninėje mokykloje mokytojai dirba pusdykiai atsakyta, o kas bendruomenės valdybai už darbą apmoka. Nusiskusta, kad detroitiečiai bendruomenės parengimų nelanko ir keli parengimai davė nuostolius. Susirinkimo sekretorė sakė, kad detroitiečiai lituanistinė šeštadieninė mokykla remia ir darant parengimus siūlė garsinti, kad pilnas eis lituanistinei šeštadieninei mokyklai. Į priekaištus, kad Lietuvių Bendruomenė mažai rūpasi lietuviška mokykla atsakyta, jei Lietuvių Bendruomenė pradės rūpintis lietuviška mokykla, tada mokyklos tėvų komitetas visai užmigs. Į Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo 76 skyriaus finansų sekretoriaus pasakymą, kad tada ir jis 16 Vasario progą parengime galės rinkti aukas, gavo atsakymą, kad jis negalės, nes Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas, pagal bendrą su sitarimą neturi monopolio aukas rinkti Lietuvą laisvinti — jo darbas tik šlapa.

LB Michigano apygardos sekretorius ir Detroito apylinkės pirmininkas paskelbė, kad valdyba nutarė atstovų į apygardą nerinkti metiniame narių susirinkime, bet

palikti atstovais atstovauti detroitiečius apygardoje anksčiau — 1973 m. valdybos paskirtus atstovus.

Šį kartą panašūs vėjai visą laiką pūtė JAV LB Detroito apylinkės metiniame narių susirinkime.

Paprastas eilinis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės minios žmogelis neklystamai tiki, kad žavingoji susirinkimo sekretorė, puikiai žinodama, kad žmonių nuomonės yra turtas, jų dauguma rodo žmogaus gabumus ir išsilavinimą, ir taip pat, kad nuomonės parodo šio amžiaus žmonių ir kvailumą, o jų nuslėpimas neš organizacijai didelių nuostolių, bus ji užrašiusi visai tiksliai, kas ką kalbėjo ir kiek kalbėjo. O kalbėjusieji sekančiame JAV LB Detroito apylinkės visuotiniame narių susirinkime, turės gerą progą savo gabumais, išsilavinimais pasigėrėti ir kvailumus suprasti, jei tam bus tautiniai politiniai ir asmenybinių pakankamai su-brendę.

Būkime iš anksto dėkingi, susirinkimo sekretorei, už tą labai sunkų bet būtiną darbą.

P.P. Detroit

Ar ne rusų emigrantų pėdomis...

(Atkelta iš 2 psl.)

dino svarbų vaidmenį dar prieš mums atvykstant į šį kraštą, ir kurias nemaža dalis ateitininkų stipriai remia". Labai gražiai pasakyta, bet kol kas tos tolerancijos nei iš to vado bei asistentų nematyti. Neseniai atvykęs iš Argentinos Runimas išpėjo saugotis frontininkų, kad neatsitiktų taip, kaip buvo Argentinoje, nes buvęs pirmininkas dirbo komunistams. Runimas taip kalbėjo Cicero B-nės susirinkime.

V. Kriaunaitis

MACHINISTS
Full or part time. Experienced on LATHES, MILLING MACHINES etc. Overtime, days only and fringes.
VAN EPPS DESIGN & DEVELOPMENT CO.
4760 VAN EPPS RD.
BROOKLYN HEIGHTS, OHIO
216-661-1337 (36-39)

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMA MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

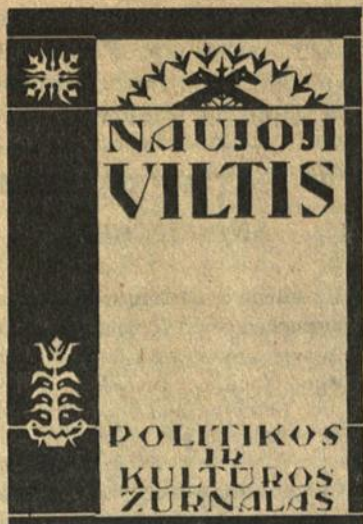

KŪRYBA IR MOKSLAS

NAUJOJI VILTIS – Šeštasis numeris

JURGIS GLIAUDA

ŠEŠTASIS NUMERIS

Knygų platintojus, prenumeratorių pašto dėžutes šiomis dienomis pasiekė naujas politikos ir kultūros 'Naujoji Viltis' žurnalo numeris. Pirmųjų numerių viršeliuose pripratome matyti dailininkės Marijos Žymantienės piešinių. Jos piešinio turinys apeliavo į mus kovos dėl vilties dinamika. Vėlesnieji viršeliai, dailininko A. Tamošaičio darbo, atrodo disciplinuoti, piešinio elementai drausmingai išdėstyti. Ar Tamošaičio grafika neatrodo, dėl to susidrausminimo, anemiška, lyginant su Žymantienės tekstūros dinamika? Numerio medžiagoje atrandame daug židinių, kurie mums visad bus jautrūs, mus intriguoja savo komentarų šakotumu ir nuomonių dėl jų margumų.

Žurnalas pradėtas leisti 1970 metais. "Mums rūpės viskas, kas siejasi su Lietuva ir lietuviais, su mūsų praeitimi, dabartimi ir ateitimi", nustatė redakcinė komisija kelio gaires pirmajame žurnalo numeryje. Tų gairių laikomasi. Plati temų amplitudė jungiasi su politikos ir kultūros pasauliais. Probleminė ir studijiniai informacinė medžiaga sakingai išbalansuota 800 puslapių (tai šeši numeriai) turinyje.

Ideologiniai žurnalai yra puiki laisvos visuomenės vertenybė. Dabarčiai ir tolimai ateičiai jie suponuoja savo aplinkos, savo visuomenės vaizdą. Jie talkina giliau pažinti problemas, priverčia tomis problemomis domėtis, mėginti jas spręsti. Tokių leidinių medžiaga paranku ir verta naudotis, konstruoti išvadas, pastebėti klaidas, oponentų ginklus, žengti pirmyn, gi-

liai įsisamontinti savo ideologijos savybes.

'Naujoji Viltis' yra ideologinis leidinys. Informacinė ir teorizuojanti medžiaga tuo ir įdomi bendrame ideologinių leidinių kontekste, jeigu ji suformuoja savitą aspektų visumą. 'Naujoji Viltis' yra tautinės minties judėjimo periodinė deklaracija: tai svarstybų išeities punktas, mąstymo ištakai. To atsiokiama politinių bei kultūrinių faktų vertinimu, polemika.

Žurnalą leidžia Lietuvos Studentų Tautininkų Korporacija Neo-Lithuania ir Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. Redakcinė kolegija: dr. Jonas Balys, Aleksas Laikūnas ir dr. Bronius Nemickas. Leidėjų Taryba: Teodoras Blinstrubas, Emilija Čekienė, Bronius Kasakaitis, Jurgis Lendraitis ir Vaclovas Mažeika.

Numeris datuotas metų kaitos ženklu: 1973-74. Kaina 3 dol. Spaudė Viltis Clevelande. Tipografinė kokybė tikrai be priekaišto. Žurnalo užsakymo adresai: 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629.

EMILIJOS ČEKIENĖS TEZES

"Organizacija, nepripažįstanti savo laiko uždavinį, atkurta vien savo malonumui, nesiaukojanti, neturi didžiųjų sąjūdžių savybės ir yra pasmerkta išnykti. Tai ne organizacija, ne sambaris, o tik jaunystę primenantis žaidimas", rašo Emilija Čekienė šio, aptariamojo, numerio įžanginiame. Puišus gyvybingos organizacijos aptarimas praturtintas aukos bei aukojimosi faktoriais. Hedonizmo epidemijai plintant tas aukojimosi priminimas suponuoja pilną idėjinę organizacijos įvaizdį. Juk ir tautą atgimdė ne hedonistiniai, bet savęs išsižadėjimo šūkiai ir taip veikė tiems šūkams atsidavę 'litvomanai'. Ši, organizacijų definicijos frazė, suskambėjusi E. Čekienės rašinyje, įgauna programinį, tezinį pobūdį.

Autorė, išeidama iš mūsų praeities faktų, našiai su-niveliuoja tas prarajas, kurias pastaraisiais metais stengiasi gilinti kultūros nuo politikos atsiribojimo minties adeptai. E. Čekienė suteikia politikai, tai yra visuomenės tvarkymo menui,

naują ir kilninančią prasmę. Politika organizuoja tokią buitį, kurioje gali klestėti kultūra. Tautos gyvybės poreikiais orientuota politika (visuomenės tvarkymo menas) organizuoja buitį, kurioje klestėtų tautinė kultūra.

Iš tikrųjų, tai mes regime; kultūros sąvoka per daug jau vulgarinama, kada po "kultūriniais" vystyklais supojami jau visai "nekultūriniai" kūdikėliai.

"Tautinėse kultūrose negali būti atmesta praeitis", rašo E. Čekienė. Mes sutinkame su autore dėl tikslios kultūrinės veiklos definicijos. Juk kova dėl kultūros, dėl jos primato buityje, savaime yra politika. Kultūra savyje nėra kažin kas efemeriška, abstraktiška, slaptingos dimensijos reiškinys. Kultūra yra mes, žmonės, lietuviai, išeiviškoji buitį. Ir šiame lauke politikos ir kultūros simbiozė yra didžioji laisvos visuomenės privilegija. Ta privilegija atvira prieinama. Tereikia tiksliai, kaip nekartą jau rašiau: ištiesti ranką į mūsų knygą, sustoti ties mūsų paveikslu, pasidžiaugti dvasinės būsenos atradimu – galėjimu sutapti su savo žmonių, su savo tautos siekais ir skausmais.

Tokiais kultūriniais sąjūdžiais buvo atrasta lietuvių tautoje sava mintis, tautinių ir valstybinių siekių konkretumas, jų realizacijos priemonės. Tad E. Čekienės "Mūsų bendrieji siekiai" rašinys žurnale skamba kaip programinė deklaracija. Dėl tolerancijos dvasios, dėl teiginių tokio plataus lietuviško visuotinio, kiekvienas gali tuos teiginius adoptuoti.

DIALOGAS SU ISTORIJA

Keturios istorinės temos suskamba šioje žurnalo laidoje.

Algirdas Gustaitis didvyriškai kaunasi dėl Kazimiero Semonavičiaus lietuviybės. A. Gustaitis nori teisėtai atimti iš lenkų šį raseiniškį, kuris prieš tris šimtmečius sukonstravo raketą. Lenkų propagandinis žurnalas 'Poland' laiko Kazimierą Semonavičių lenku.

"Lietuvius prieš tris šimtmečius išrado raketą", rašo A. Gustaitis. Raseiniškas K. Semonavičius teoretiškai, brėžiniais, atrado rake-

tų principus artilerijoje. 1650 metais Amsterdame pasirodė lotynų kalba nemirštamas mūsų žemaičio darbas: "Didysis artilerijos menas". Lietuvis atidavė savo genijaus duoklę raketų laidymo menui, būsimoms kelionėms į Mėnulį, nuotaukų stebuklui ties Venera, Marsu ir Merkurijumi. Žurnalas 'Poland', kuris liuksu-siniai leidžiamas lenkų kultūros propagandai anglų kalba, neabejotinai laiko šį raseiniškį genijų savuoju!

"Stebimės mūsų tautiečio intuicija ir proto aštrumu", patikina redakcijos postscriptum.

"Lietuvos universitetų vaidmuo lietuvių tautinei kultūrai" yra prof. Jono Puzino paskaita, skaityta New Yorko lietuviams 1973 metais lapkričio 3 d. Tai įdomi, pažintinė, paskaitinio pobūdžio medžiaga. Dėlto ji turi įtaigumą: konspektiškas lakoniškumas, tačiau su davi-nių gausa. Paskaitininkas užgriebia lietuvių aukštojo mokslo sferas nuo pat ankstyvųjų, nuo 1387 metų, kada lietuvių tauta davė akademiku Vakarų universitetams. Ši detalė, kad ir kaip probėgminė, sukrečia skaitytoją. Šešioliktojo šimtmečio Vilniaus akademija jau yra neatskiriama Lietuvos aukštojo mokslo dalis. Nepriklausomybės periodo aukštosios mokyklos tėra logiška išvestinė iš istorinio proceso. Aukštosios mokyklos atliko didelį vaidmenį tautos kultūros istorijoje. Gal būt atskiros temos lauktinas rašinių būtų aukštųjų mokyklų veiksnys: valstybinio suverenumo idėjos užuomazga, brendimas tos idėjos per sunkmečius, sekusius Lietuvos suverenumo paradimą. Ta tema susišauktų su dabartimi.

Algirdas Budreckis pa-baigia epiškojo braižo rašini "Vilniaus 'Varpas' ir jo tautiška linkmė", kuris buvo įpusėtas ankstesniame 'Naujosios Vilties' numeryje ir pradeda jaudinančią, dinamišką dėl savo temos, studiją 'Voldemaras ir Vilniaus byla'. Rašinio tautos reikia laukti sekančiame numeryje.

Pavadinau dėstymą apie Vilniaus 'Varpą' epiniu. Tikrai jį epocha buvo tada dinamiska, tačiau autoriaus pa-naudotos gausios išnašos iš Antano Smetonos ano meto publicistikos, atrodo neįtikėtinai pasitikėjimo savo pozicija, tvirto savo siekių aiškinimo, kad ir dabar mes geidautumėm tokio pasitikėjimo savimi egzistencinio sąmyšiuose.

Pradėtoji studija apie prof. A. Voldemarą ir jo įnašą į Vilniaus atėmimo nuo Lietuvos bylą daugeliu požiūriu yra šviežiana mūsų istorinėje literatūroje. Savo dėstymą autorius parėmė 45 šaltiniais, skaitant ir pakartojimus. Tai rodo, kad temai šaltinių nestokoja. Stokojo, iki šiol, šaltinių sąvado. Stokojo, iki šiol, istorinių figūrų vaidmens atradimų. Susitikimas su tuo užkulisu, kuris vis dar mažai ištirtas, kuris mįslingai stovėjo už diplomatinio santykių su Lenkija nebuvimo. Tai yra iki šiol kontraversiškiausių išvadų sritis. Imama teigti, kartu su kitatau-čių nuomonėmis, kad Lietuvos politika, paremta neturint istorijoje precedento atkaklumu, buvo pertempta į donkichotišką idealizmą, praradusi po savo kojomis realybės jausmą. Prof. A.

(Nukelta į 6 psl.)

Sol. Birutė O. Aleksaitė ir jai akompanavęs pianistas Vytenis Vasyliūnas po koncerto buvo apdovanoti gėlėmis. St. Urbano nuotrauka

'Laisvės Varpo' sukaktuvinis koncertas Bostone

Šiandien mus plačiai pasklidusius pasaulyje jungia į vieną lietuvišką šeimą, gailina ir palaiko gimtosios tėvynės tradicijas tik mūsų organizacijos, spauda, lietuviškos radijo valandėlės ir kultūriniai parengimai.

Balandžio 21 dieną Bostono Lietuvių Radijo valanda atšventė savo keturiasdešimties metų sukaktį nuo to laiko, kada ji elektroninėmis bangomis pasveikino apylinkės lietuvius lietuviškai, o jos ipėdinis ir tradicijos tęsėjas "Laisvės Varpas" dvidešimties metų sukaktį, kada pirmą kartą radijo bangomis kreipėsi į Bostono ir aplinkinių kolonijų lietuvių dr. Sauerveino dainos sekmadienį. Rašinio tautos reikia laukti sekančiame numeryje.

Ši dviguba ir garbinga lietuviško kultūrinio gyvenimo sukaktis buvo gražiai paminėta Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėje Dainų ir operų arijų recitaliu, kurį atliko solistė Birutė Ona Aleksaitė – sopranas, akompanuojant Vyteniu Vasyliūnui. Į minėjamą svečių prisirinko pilnutė salė abiejų kar-tų lietuvių ir nemaža jauni-mo. Visų buvo noras ir pagerbti lietuvišką žodį, sklandantį radijo bangomis kiekvieną sekmadienį ir žingei-dumas pamatyti ir išgirsti jauną solistę Birutę Oną Aleksaitę, lietuvaite iš Lenkijos. B.O. Aleksaitė, baigus Varšuvos konservatoriją dainavimo ir muzikos klase, atvykusi pas gimines į Brocktoną, tobulinasi dainavime Naujosios Anglijos muzikos konservatorijoje ir šis recitalis buvo solistės pirmas pasirodymas Amerikoje.

Minėjimo koncertinė programa susidėjo iš dviejų dalių. Pirmoje dalyje solistė, akompanuojant Vyt. Vasyliūnui išpildė W.A. Mozarto, F. Schuberto, R. Schumanno, C. Debussy, G. Verdi arijų ir dainų kompozicijas originalioje jų kalboje, antroje dalyje lietuvių kompozitorių, kaip K.V. Banaičio, J. Gruodžio, S. Vainiūno, J. Gaidelio kūrinių kompozicijas ir operų arijas.

Solistė pirmajam savo debiutui pasirinko sudėtingą ir nelengvą dainų repertua-

rą ir gal dėl to, turint prieš save gausią ir naują publiką, pirmoje koncerto dalyje solistės laikysenoje matėsi itampa ir šaltas rimtumas. Antroje dalyje, dainuodama lietuvių kompozitorių kūrinius gimtąja kalba, solistės judesiai tapo grakštesni, veide rodėsi lengvutė šypsena, buvo jaučiamas vidinis ryšys tarp publikos ir solistės. B. O. Aleksaitė, turėdama puikią mokyklą ir paveldėtą gerą balsinę medžiagą net ir aukštutiname registre, toliau dainos mene besitobulindama pasiekė soprano laurų ir to mes visi mūsų viešniai nuosirdžiai linkime. Būtų gera, kad kitos lietuvių kolonijos sudarytų sąlygas pasiklausyti viešnios iš anapus malonaus tembro balso.

Dėkinga bostoniečių publika solistei nepagalėjo gausių aplodismentų, o mažosios lietuvaits po komp. J. Gaidelio 'Danos' arijos solistę apdovanojo raudonų rožių puokšte už ką ji bisui padainavo "Kur bakūžė samanota".

Koncerto pertraukos metu sukaktuvinį 'Laisvės Varpą' gražiai pasveikino LB Bostono apylinkės pirm. A. Matjoška, o abidvi radijo sukaktis ir jų nueitą kelią lietuviškos kultūros baruose plačiai apibūdino dr. A. Budreckis. Po minėjimo ir programos vyko bendros vaišės ir pasilinksminimas.

J.V. Sūduvas

HAMILTONO AUKURAS ATVYKSTA Į BOSTONĄ

Kanados lietuvių Hamiltono dramos teatras "Aukuras" š. m. gegužės 12 dieną atvyks į Bostoną ir čia Lietuvių Piliiečių draugijos III a. salėje, 3 val. po pietų suvaidins Vytauto Alanto 3 veiksmų komediją: "Šiapus Uždangos".

Vaidinimą rengia LB Bostono apylinkė drauge su skautais vyčiais.

Žymaus Kanados lietuvių teatro pasirodymas Bostono scenoje yra džiugus ir neeilinis kultūrinis įvykis. Reikia tikėtis, kad kanadiškiai svečiai Bostono ir ap-

(Nukelta į 6 psl.)

Clevelando neolituonai talkinę Naujosios Vilties žurnalo nr. 6 ekspedijavime, kuris buvo atliktas Dirvos patalpose. Nuotraukoje iš kairės: Danutė Grigaliūnienė, Arūnas Čiuberkis, Jonas Grigaliūnas ir Ilona Čiuberkytė.

NAUJOJI VILTIS...

(Atkelta iš 5 ps1.)

Voldemarui buvo lemta sustoti tos skaudžios problemos sprendimų avangarde. Jis suteikė problemai principinį, beveik hamletinį, turinį. Tauta tam pritarė ir problema ilgam išliko Voldemaro sudėtuose rėmuose.

A. Budreckis pristato temą chronologiškai. Pro įvykių sąrangos vaizdavimą matome tautos ir valstybės dramą, arbitrus kitataučius, europinę panoramą.

A. Budreckio studija nėra citatų bei kronikų kompiliacija, bet žengia tam tikrų atradimų ženklu. Studija deda nemažai taškų ant istorinių nežinomų "i", kas gali tenkinti istoriką, džiuginti smalsų skaitytoją.

Jonas Švoba, savo rašinyje "Gruodžio 17 perversmo priežasčių apžvalga", nagrinėja socialinį ir politinį foną, supusį Gruodžio 17 d. aktą. Autorius neišleidžia iš dėmesio K. Račkausko tezes, kuriose Lietuvos demokratinės struktūros analizė. Seiminė ar seimokratinė valstybė atėjo į žmones kaip tam tikra naujovė. Tai buvo, tvirtina autorius ir jo cituojamas K. Račkauskas, reiškinys, rie kurios reikėjo priprasti, sutapti su juo, įaugti ir didžiąja jo esmė.

Pokarinis politinis klimatas visoje Europoje gimė aibes socialinių konfliktų, skubiai peraugančių į politinį nestabilumą. Visur tą reiškinį lydėjo lokalinės sąvybės, o esmė buvo nesikeičianti: reformizmas bet kur.

BOSTON

(Atkelta iš 5 ps1.)

linkinių kolonijų lietuvių bus džiaugsmingai sutikti.

Gausiai susirinkime pasveikinti Hamiltono "Aukurą".

• Lietuvių Piliėčių Draugija Bostone, jos sekretoriaus Antano Matjoškos rūpesčiu, lietuviškiems laisvėms paremti paskyrė 100 dolerių (iš jų Dirvai 25 dol.). Tai gražus pavyzdys pasekti ir kitoms lietuvių organizacijomis susirūpinti mūsų perijodinės spaudos išlikimu, nes be laikraščių informacijos jų veikimas taptų bereikšmis.

J. V. Sūdavas

ria kainai! Tai buvo sunkiai išsprendžiamų konfliktų po tvynis, interesų susikirtimo grandinė. Ir kaip tik tai tokioje įkaitintoje atmosferoje privėlėjo kilti vėtrai ir audros. Tema be galo plati, sudėtinga. Redakcijos priedas nurodo, kad Jonas Švoba ruošia ta tema veikalą.

RĖZOS MİSLĖ

Žurnalo redaktorius dr. Jonas Balys pateikė Liudviko Martyno Gedimino Rėzos dainyno analizę. Tai studija: "L. Rėza ir jo 'dainos'".

L. Rėza yra didelė mūsų literatūros figūra. 1825 metais Karaliaučiuje pasirodė L. Rėzos redaguotas lietuviškų dainų rinkinys "Dainos oder Litauische Volkslieder". Rinkinyje buvo 85 dainos, jų vertimai vokiečių kalba. Nepaprastas tų dainų tekstų lyriškumas, mitologiniai motyvai, gamtos sudėvinimo arba egzaltacinės adoracijos skaistumas — viskas tai L. Rėzos rinkinio dainas apsupo žavinčiu grožiu.

Garsieji vokiečių milžinai Lessingas, Goethe atidavė savo susižavėjimo duoklę lietuviškai dainai, kurią pažino iš L. Rėzos rinkinio.

Tokie yra istoriniai faktai.

Atrodo, kad neeilinis L. Rėzos dainų rinkinio literatūriškumas patraukė griežtų, išvalgių folkloristų ir tautosakos tyrinėtojų dėmesį. Mykolas ir Vaclovas Biržiškos, lenkų filologas Aleksandras Bruckneris reikė abejonių dėl tų dainų teksto autentiškumo. Įdomu (ir savaipti tragiška) suabejoti, ar pasauli sužavėję tekstai "Mėnuo saulužę vedė", "Aušrinė svodba kėlė", ir kiti, tikrai žmonių gentkarčių lūpose ir širdy išnešiotas turtas? Pastoralė, lyrizmas, mitologinis elementas, net teksto struktūra, instinktyviai kurstė tyrinėtojų nepasitikėjimą veikalo autentiškumu. Juo labiau, kad L. Rėza rašė eilėraščius. Savo laiške J.W. Goethei L. Rėza didžiavosi jo surinktų dainų grožiu, tvirtindamas, kad tekstai sugauti žmonėse. Tačiau, dabar atrasti tų dainų tekstų variantai. L. Rėza taisė žodžius, epitetus. Pro jo atydų dėmesį daina praejo, kaip jo perkuriamas eilėraščių, kuris, kaip visad

eilėraščių poeto plunksna pergyvena kelių variantų kaitas, kisdamas, tai pasipildydamas, tai susiglaudamas...

Dr. J. Balys peržvelgia kelias to dainyno dainas, atradamas, kad originalios, pirmą kartą, medžiagos autentiškumas L. Rėzos perei kime tapo 'pseudo-mitologiniu', 'pseudo-istoriniu'. Tačiau autorius nesutinka su Biržiškų tvirtinimu, kad šios dainos esančios Rėzos kūryba. Dr. J. Balys rašo, kad L. Rėza apgaubė tautosakinę medžiagą romantiškais savo kūrybos papildiniais.

Naujai išėjusioje "Lietuvių Literatūros Istorijoje" tomas pirmasis, Pranas Naujokaitis taip pat neteigia, kad L. Rėzos dainos yra autentiškos. Monumentalaus tomo autorius prileidžia būsimui atradimų reikšmę. Jis pažymi, kad dėl L. Rėzos dainų autentiškumo yra kelios nuomonės.

Kaip ten bebūtų, galime tarti: jeigu kūrybiniai L. Rėzos papildiniai paverė pirmą kartą liudijimą, mes turime netikėti L. Rėza tautosakos rinkėja, bet L. Rėza poetą, davusį lietuvių poezijai šedevrų, kurie suteikė entuziazmą pasaulinės literatūros genijui Goethei.

PETITAS, BET STAMBIOS REIKŠMĖS

Skyriuose, kurie atspausdinti petitu, smulkiu šriftu, "Naujos knygos", "Lietuviškoji veikla", "Šiame krašte spaudoje pasizvalgus" ir "Bibliografija", skaitytojo laukia visos pastabų, faktų, žaibinių analizių, pritartiū arba nuneigimų, temperamentingų observacijų sukurys.

Šių skyrių dėstymas yra dinamiškas, pagalaus, taiklus, principinis. Tai yra poleminių žurnalo dalis, kurioje kyla aštrūs politinės bei kultūrinės buities faktai, reiškinio stebėjimai seka aptarties, rūpestingai neišjungus aptariamojo objekto iš bendrojo žurnalo ideologinio fono. Sarkazmas neapdairiam posakiui ("Meno tau tiškumo klausimu"), nuovolos tonas ("PLB kongresas"), amerikinės karusėlės sąranga ("Prezidento tragedija"), kandi kritika ("M. Anyso atsiminimai"), pasipiktinimas ("Socialistinis realizmas išeivių literatūroje")...

"Tokios rūšies literatūros dabar gausiai gaminama ok. Lietuvoje", rašo žurnalo apžvalgininkas K. Radvilionis apie E. Cinzo romaną. "Tik mes stebimės, kad išeivių Rašytojų Draugijos nariai, nubalsavę Cizui tūkstanties dolerių premiją, negalėjo surasti nieko geresnio išeivijos rašytojų 1972 metų kūryboje, kaip tą 'socialistinio realizmo surogatą', dėsto K. Radvilionis. Šiame tvirtinime slypi netikslumas. Rašytojų Draugijos nariai nebebalsoja savo premijos reikalui. Premijuoją LRD valdybos sukviešta premijos skyrimo komisija. Reikia pridurti, kad LRD premijos skyrimas ne rašytojui, kaip tokiam, bet tų metų knygai, kuri (to rūpestingai laikomasi) tais metais niekur nebuvo premijuota, LRD premijos skyrimo procesą paverčia vulgaria "metų gražuolės" rinkimo imitacija.

LRD-premija privalo respektuoti rašytoją už jo literatūrinę veiklą, neignoruoti rašytojų nuopelnų dėl kokios sensacijos sukelusios knygos, dėl kokio vienaknygio autoriaus prabėginio efekto. Kuo pavirstu Nobelio premijos efektas, jeigu jie ten vaikytusi efekto iš bestsellerių sąrašų?

1972 metų premijos buvo

vertas Vytautas Alantas su dviem savo monumentaliais veikalais atėjęs į 1972 metus, turėdamas už savęs ilgą ir našią beletristą ir dramaturgo praeitį. O premijos skyrimas tapo pokeriu tarp dviejų 'pažanginių' grupių, kurių visad išiveisia LRD sukvieستose komisijose. Kvailų kvailiausia aritmetinė proporcija 3:2, be tradicinio kitur požvelgio į autoriaus esmę, nuvarė LRD premijos orumą į pigios sensacijos rubriką.

Kada čia, pas mus, Angelių mieste, viešėjo LRD pirmininkas Leonardas Andriekus, aš, lyg Pilypas iš kanapių, paliečiau tą apmaudingą temą. Tai, aišku, čia, apžvalgoje, arija iš kitos operos...

Dr. Bronis Kaslas šiame numeryje atsiliepia į ankstyvesnėje jo knygos recenziją, kuri tilpo 'Naujosios Vilties' Nr. 5 laidoje. Kalbama apie gana plačiai pagarsėjusį rinkinį "The USSR - German Aggression Against Lithuania". Tą stambų tomą buvo recenzavęs dr. Bronius Nemickas. Tai savotiškas Bronio revanšas Broniui. Redakcija respektiviai užleido vietą šiam atsakymui į recenziją. Kai kada autoriaus replikavimas gali talkinti priartėti bent prie realybės tiesos. Tačiau nevisad sveikas griežtokas polemikos tonas. Nuomonių skirtys ir jų konfrontacija privalo apvilkti ramesnių spalvų rūbais. Iš bendro dialogo norisi sulaukti naudingą mūsų bendriems interesams santalką. Kažin kaip laikiai baugina posakis: "Be reikalo dr. Nemickas bando įrodinėti, kad lietuvių tauta nebuvo antisemitinė". Temoje, kuri sukaupia dr. B. Kaslo knygoje - rinkinyje, sukaupias mūsų bendras interesas įrodomoji mūsų reikalo galia Neišvengiama, natūralu atlaisti atskiras nuomones dėl detalių, netgi dėl pristatymo metodo, bet argi verta mums sukryžuoti kardus ir, juo labiau, išbėgti į lankas dėl tų atskirų nuomonių?

FINALUI

Plačiame nekrologe J. Jurevičius apžvelgia dr. Stepono Biežio visuomeniškumą, nuopelnus, asmenybės bruožus. Prof. Stasio Žymanto nuotrauka (Alg. Gustaičio), be nekrologo, vieniša, priemen apie jo nekrologo reikala.

Šis atliepis į šeštąjį numerį nėra nei rašinių analizė, nei jų kritika. Tai skaitytojo ispūdižiai, temas beįsavinant, kai kurias pračiūžusias mintis ta proga sugavus. Laidos tematika džiugina siužetinių įvairumų. Ir ta mozaika, kur nuolat ir nuolat, taip vadina moji politika vainikuojama kultūriniais aktais, o kultūrinė veikla tampa politika, įrodo Emilijos Čekienės tezes, kad politika ir kultūra yra neatraizgoma visuma. Cheminių elementų atskirimo metodas čia visiškai nepritaikomas.

ELECTRICIANS

Fully qualified journeyman to inspect, repair, install and wire AC and DC apparatus, devices, circuits, of any voltage for plant maintenance. High hourly rate, rotating shift. Many fringe benefits.

Apply in person
UNITED STATES STEEL
CENTRAL FURNACES
2650 Broadway
Lorraine, Ohio
An Equal Opportunity Employer (36-45)

WANTED AT ONCE
SURFACE GRINDER HAND
Must be experienced in tool room work. High hourly rate. Paid hospitalization, profit sharing and many other benefits. Days.
MACHINE TOOLING INC.
7507 EXCHANGE ST.
CLEVELAND, OHIO
(CANAL INDUSTRIAL PARK) (36-42)

JAV LB VIDURIO VAKARŲ APYGARDOS SUVAŽIAVIMO NUTARIMAI

JAV Lietuvių Bendruomenės Vidurio Vakarų Apygardos suvažiavimas, įvykęs 1974 m. balandžio mėn. 21 d. Jaunimo Centre Chicagoje, išklauses Apygardos Valdybos ir kitų organų veiklos ir finansų apyskaitas, Kontrolės Komisijos aktą, ir Apygardai priklausančių apylinkių pranešimus, juos teigiamai įvertino, visiems dirbusiems pareiškė padėką, ir priėmė sekančius nutarimus:

1. Kviečia visus lietuvius į bendrą darbą, rodant daugiau nuoširdumo, pakantos ir tolerancijos lietuviškų reikalų sprendimuose. Visi lietuviai kviečiami užmiršti tarpusavio nesutarimus, paklusti demokratinei tvarkai ir gerbti daugumos sprendimus.

2. Kreipiasi į lietuvių spaudą ir prašo talpinti tik tokius organizacinių įvykių aprašymus, kurie atitinka faktams ir yra pasirašyti tikromis pavardėmis.

3. Lietuvių Bendruomenė ir jos rinktos valdybos kviečiamos aktyviai dalyvauti ir dirbti visose lietuviškos veiklos srityse, nesi-gailint tam kūrybinių, organizacinių ir finansinių jėgų. Lietuvoje tauta yra prispausta okupacijos, todėl ji negali laisvai pasireikšti kūryboje ar ginti kiekvieno lietuvių teises. Tad mes laisvame pasaulyje esą lietuviai turime už juos atlikti šią šventą misiją.

4. Skatina JAV LB Krašto Valdybą ir toliau rūpintis amerikiečių valdžios įstaigose ir visuomenėje Jungtinių Amerikos Valstybių 200 metų sukakties minėjimo reikalais, kad lietuviai būtų tinkamai atstovaujami kaip tos šventės rengėjai ir dalyviai.

5. Prašo JAV LB Krašto Valdybą tęsti visas galimas pastangas išlaisvinti Simą Kudirką ir Brazinskus.

6. Paveda Apygardos Valdybai išvystyti tinkamą akciją ir informaciją per lietuvių spaudą ir radiją, ninko, apylinkių atstovų

dabar veikiančių apylinkių ir parapijų, ir kad nesilpnėtų mūsų lietuviškumo židiniai, mokyklos ir visos lietuvių institucijos, kaip atsitiko kai kuriose buvusiose apylinkėse.

Suvažiavimo Prezidiumas: Vytautas Kamantas, Antanas Būga, Petras Indreika, Zuzana Galinienė, Apolinaras Bagdonas.

FURNITURE PATCHER AND FINISHER

Excellent opportunity for an experienced wood furniture patcher in our newly established Kentwood facility. Includes the repair patching and final finishing of quality organ cabinets.

Candidates must possess a thorough knowledge of color matching, lacquering, and final touch up. Other assignments in general assembly will also be made.

Excellent benefits and working conditions. Please contact:

YAMAHA MUSICAL PRODUCTS, INC.

P. O. BOX 7271
GRAND RAPIDS, MICH. 49510
616-942-9223

UTILITY MAN

Needed full time. For East Side High Rise Apartment complex. Good starting salary, paid vacation and other fringe benefits. Mon. thru Fri. 40 hour work week.

(Must be able to read & write English).

FOR APPOINTMENT CALL
216-486-7700

(34-36)

JOURNEYMEN TRUCK MECHANICS

Starting rate: \$5.65 per hour and up. Plus cost of living. Unlimited overtime. Comprehensive fringe benefits. For full details write or call JACK HOAGLIN (517) 629-2141 Manager of Employee Services Albion Malleable Division HAYES-ALBION CORP. ALBION, MICHIGAN An Equal Opportunity Employer (36-39)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1974 METAIS

Gautos 4 papildomos grupės. Skubėkite registruotis!!!

American Travel Service Biuras šiais metais yra suorganizavęs 10 grupinių kelionių į Lietuvą. Tai yra kelionių biuras, kuris pirmasis pradėjo organizuoti šias ekskursijas ir turis didelį patyrimą šioje srityje. KIEKVIENA GRUPĖ LYDĖS PATYRĘS KELIONIŲ PALYDOVAS.

VISOS GRUPĖS LIETUVOJE PRALEIS 5 DIENAS (1 dieną Kaune).

BIRŽELIO MĖN. 11 d. — Iš Chicago \$990.00. UŽPILDYTA.

BIRŽELIO MĖN. 17 d. — Iš Chicago — \$1050.00; iš New Yorko — \$945.00. UŽPILDYTA.

BIRŽELIO MĖN. 27 d. — Iš Chicago — \$1070.00; iš New Yorko — \$955.00.

LIEPOS MĖN. 8 d. — Iš Chicago — \$1085.00; iš New Yorko — \$975.00. UŽPILDYTA.

LIEPOS MĖN. 23 d. — Iš Chicago — \$1085.00.

LIEPOS MĖN. 31 d. — Iš Chicago — \$1125.00; iš New Yorko — \$1012.00. UŽPILDYTA.

RUGPĖČIO MĖN. 4 d. — Iš Chicago — \$1050; iš New Yorko — \$945.00.

RUGSEJO MĖN. 1 d. — 15 dienų; iš Chicago — \$963.00; iš New Yorko — \$857.00.

20 dienų su Roma; iš Chicago — \$1085.00; iš New Yorko — \$980.00.

SPALIO MĖN. 2 d. — Iš Chicago — \$898.00; iš New Yorko — \$792.00.

PRICES & AIR FARES SUBJECT TO CHANGE. RATES QUOTED BASED ON TARIFFS AND EXCHANGES IN EFFECT APRIL 1, 1974.

Taipgi mūsų biuras rengia ekskursijas lietuvių į Havajus iš Chicago — rugpjūčio mėn. 3 d. — 15 dienų kelionė (4 salos) — \$670.00 asmeniui — skridimas ir viešbučiai. Rugpjūčio mėn. 16 d. — 10 dienų kelionė (3 salos) — \$545.00 asmeniui — skridimas ir viešbučiai.

DĖL INFORMACIJŲ SKAMBINKITE ARBA RAŠYKITE:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643

Tel. (312) 238-9787

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sudarome reikalingus išskvieto dokumentus. Taip pat teikiame informacijas kelionių reikalais po visą Ameriką ir kitus pasaulio kraštus; parduodame lėktuvų bilietus, parūpiname reikalingas visas.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

MOTINOS DIENA

Clevelando šaulių Kar. Juozapavičiaus Kuopos Moterų Sekcija, š.m. gegužės 19-tą dieną, 4-tą val. p.p., Lietuvių Namuose (East 185 gt.) motinoms pagerbti ruošia iškilmingą motinos dieną.

Už nukankintas, mirusias ir gyvasias motinas savaitinė Novena lietuvių Pranciškonų koplyčioje, New Yorke.

Motinos Dienos programoje: Dr. Marijos Žilinskienės paskaita. Motinų pristatymas ir pagerbimas ir meninė dalis, kurią atliks šaulės menininkės ir šv. Kazimiero Lietuviškosios Mokyklos tautinių muzikos instrumentų orkestras.

Po programos – vaišės. Šaulės ypatingai kviečia visą lietuvių jaunimą atvykti su savo mamytėmis. Taip pat visą Clevelando ir apylinkių visuomenę, iškilmingai pagerbti viso pasaulio vertinamą taurią motinos asmenybę.

Clevelando šaulės

PAKELTIEJI IR APDOVANOTIEJI CLEVELANDIEČIAI

Lietuvių Skautų Sąjungos Pirmija pakėlė į vyresnius vyresniškumo laipsnius ar apdovanojo žymniais šiuos clevelandiečius skautų vadovus bei rėmėjus:

Į vyresniojo skautininko (skautininkai): Stefa Gedgaudienė, Birutė Juodikienė, Nijolė Kersnauskaitė, Nelė Mockuvienė, Regina Nasvytienė, Malvina Švarcienė.

Į paskautininkio: dr. Giedrė Matienė, Jonas Pažemis, Gediminas Puškorius ir Rauda Geležienė.

Apdovanoti ordinu ir žymenimis:

Lelijos ordinu: v. s. Vytautas Jokūbaitis;

Padėkos ženklų: s. Jadvyga Budrienė;

Padėkos ženklų su rėmėjo kaspiniu: muz. Alfonsas Mikulskis;

Žymeniu už nuopelnus: Br. Mainelienė ir J. Gudėnas.

GRANDINĖLĖ SERBŲ ŠVENTĖJE

Gegužės 11 įvyksta Serbų Tautinės Apsaugos Tarybos 19-ta metinė konvencija. Plačioje programoje (kalbėtojai, dainininkai, instrumentalistai) dalyvauja ir Grandinėlės šokėjai, kurie atliks eilę lietuviškų šokių.

Clevelando serbų bendruomenė jau ne pirmą kartą kviečia mūsų šokėjus dalyvauti jų programose. Serbų šventė įvyksta Slovenų salėje, 6409 St. Clair Ave.

Š.m. birželio 8 d. Clevelande susituoks veiklūs jaunimo organizacijų nariai Ligija Teresė Neimanaitė ir Antanas Kalvaitis. Užpraėjusią savaitę Teresė buvo suvokusi Lietuvių Namuose mergvakaris, kuriame dalyvavo ir daug jos draugų iš Čiurlionio ansamblio, kuriam ji priklauso. Nuotraukoje Teresė Neimanaitė tarp grupės svečių.

LSK ŽAIBAS VYKSTA Į JAV TINKLINIO PIRMENYBES

Šiais metais Clevelando Sporto Klubo žaibo moterų tinklinio komanda po kelių metų pertraukos vyksta į JAV-bių tinklinio pirmenybes, kurios įvyks š.m. gegužės 15-18 d.d. Knoxville, Tennessee. Šioms pirmenybėms žaibo moterys pradėjo ruoštis tik grįžę iš Europos ir atrodo, kad šių metų komanda yra geriausia, kokią bet kada žaibas yra turėjęs. Šio sezono bėgyje ji yra laimėjusi aštuonius turnyrus ir yra nugalėjusi visą eilę pirmaujančių amerikiečių komandų.

Šio lygio pasiekimas nėra atsitiktinumas ir neatėjo dykai. Tas pareikalavo daug darbo valandų ir nemažai pinigų. Komandos narės yra daugumoje studentės ir visos jų sutaupos ir tėvų parama išėjo ant turnyrų registracijos mokesčių ir kelionių išlaidų. O be dalyvavimo turnyruose tinklinio žaisti neišmoksi.

Dalyvavimas JAV-bių tinklinio pirmenybėse komandai (neskaitant praleistų keturių darbo ar mokyklos dienų) kainuos apie \$800. Ir štai mes vėl krepiamės į duosniąją lietuvių visuomenę, ypatingai į Clevelando apylinkės sporto mėgėjus, prašydami finansinės pagalbos. Mes žinome, kad jau daug kam yra įgysęs nuolatinis pinigų rinkimas įvairiems lietuviškiems reikalams, tačiau keliems žmonėms užsidėti šią naštą yra truputį per sunku, nors ji ir ne per daug didelė. O žaibo moterų tinklinio komandos jau daugiau kaip 15-ka metų rungtyniaujamas aukščiausioje JAV-bių tinklinio klasėje ir dalyvavimas JAV-bių pirmenybėse bent maža dalimi prisideda prie Lietuvos vardo garsinimo ir lietuvių sportininkų susidomėjimo kėlimo amerikiečių tarpe. Taip pat visiems, tur būt, buvo malonu skaityti apie lietuvių tinklininkų pergalės Europoje, o tas įvykis didele dalimi dėl LSK žaibo ilgametės, pla-

čios moterų tinklinio programos.

Tad Jūsų didelė ar maža auka padės mums tęsti šios sporto šakos tobulinimą, o komandos narės sudarys sąlygas, be piniginių rūpesčių, koncentruotis tik tinklinio žaidimui.

Malonėkit aukas siųsti komandos administratoriui Ritai Čyvaitei, 18301 La Salle Ave., Cleveland, Ohio 44119, ant čekio ar ant pinigų perlaidos rašydami "Cleveland Lithuanian Athletic Club".

Už paramą iš anksto dėkojame.

LSK Žaibas

• LSK žaibo moterų tinklinio komanda š. m. balandžio 27-28 laimėjo 24-sias š. A. Lietuvių Sportinės žaidynės New Yorke, baigėme sutriuškindama Cicero Vėtrą, 15:4, 15:7, o balandžio 21 d., Clevelande, laimėjo Lake Erie AAU distrikto metines pirmenybes.

• LB Ohio Apygardos atstovų suvažiavimas įvyks šį šeštadienį, š. m. gegužės mėn. 11 d. 6 val. p. p. Clevelande, Lietuvių Namuose (877 E. 185 St.). Darbo tvarkėje: Apygardos pirminko, apylinkių atstovų pranešimai, švietimo vadovo pastabos apie lituanistinių mokyklų vadovėlius ir įvairūs kiti reikalai. Visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti ir betarpiu susipažinti su Apygardos ir jos apylinkių veikla bei ateities rūpesčiais.

ISIGYJO LIETUVIŲ NAMŲ AKCIJAS

Per vasario ir kovo mėnesį Lietuvių Namų akcijas įsigijo:

Korp! Giedra — 1, Fratcher Edw. (Salaikas) — 1, Balcanas Birutė — 5, Zylė Feliksas — 8, Johansonas Linas — Jaunimo Fondui — 5, Johansonas Aldona — Jaunimo Fondui — 5, Karklius Br. — Jaunimo Fondui auka 10 dol., adv. Frank O'Bell — 20, Nagevičius Povilas A. — 3, Snarskis Bronius — 5, Vyt. Mekeša — 1, Rūta Mekeša — 1, Frank Motiejūnas — 1, Steponavičius Kęstutis — 3.

Vienos akcijos kaina 27 dol.

Dėkojame visiems. Prašome įsigyti akcijų kas tik galit ir dar neturit. Padėkit mokėti Namų skolą.

Direkcija ir Finansų Komisija

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

GEGUŽĖS 11-12 D. Skulptoriaus P. Baltuonio kūrinių paroda Europa Travel Service salėje, Rengia Korp. Giedra.

GEGUŽĖS 11 D. LB Ohio apygardos atstovų suvažiavimas Lietuvių Namuose.

GEGUŽĖS 12 D. Šv. Jurgio parapijoje pietūs klebonui kun. B. Ivanauskui pagerbti.

GEGUŽĖS 18 D. Ramovėnų vakaronė Lietuvių Namuose.

GEGUŽĖS 19 D. Motinos dienos minėjimas, Rengia šaulių kuopos moterų sekcija Lietuvių Namuose, Pradžia 4 val. p.p.

GEGUŽĖS 25 D. 7 v.v. Lietuvių Namuose kun. G. Kijausko paskaita.

GEGUŽĖS 26 D. Naujosios parapijos klebono kun. J. Angelaičio jubiliejus.

AUTOMATIC SCREW MACHINE

Experienced setup man and operator. Plant location in Windsor, Canada area. Should be thoroughly experienced in multiples. Estimate knowledge valuable but not necessary. Opportunity for man with good work record and references to join a fast growing organization. Your future is limited by your ability.

SEND REPLY TO OR PHONE:

HAMILTON-PAX,
3745 N. Kedzie, Chicago, Ill.
312-588-0577 (32--38)

CUSTODIAN COUPLE

Needed for luxurious East Side High Rise Apartment complex. Suite and utilities furnished. Full time employment. Good starting salary, paid vacation and other fringe benefits.

(Must be able to read & write English).

FOR APPOINTMENT CALL
216-486-7700 (34-36)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN TOOL MAKERS

Experienced on gages & fixtures

LATHE HANDS

DAY SHIFT

No Die makers

UNION CHOP

8 Years Experience

Complete fringe benefits

ELECTRIC CO.

LANGLOIS

12730 Arnold

(Corner of Glendale and Arnold)

Redford Township, Mich.

313-538-2180 (34-37)

STRUCTURAL STEEL FITTERS BURNERS WELDERS

Certified intershield experienced

KILROY STRUCTURAL

STEEL CO.

8500 Union Ave.

Cleveland, Ohio

(216) 883-3000 (36-40)

• Cleveland Trust banko skyrius, Dirvos kaimynystėje Superior Avenue ir 71 St., birželio 21 d. uždaromas ir šio skyriaus klientai bus aptarnaujami naujai pastatytame banke St. Clair Avenue ir E. 60th St., kur yra daug vietos automobiliams pasistatyti ir bus daug geresnis aptarnavimas.

• Kaune mirė Vincas Kasulaitis (Kovas) 52 m. amž., clevelandiečio visuomenininko Algirdo Kasulaičio brolis.

Velionis kovėsi Lietuvos partizanų eilėse ir Kazlų Rūdos miškuose bolševikų buvo sugautas, teisiamas ir ištremtas į Sibirą. Išbuvęs 11 metų sunkių darbų stovykloje, grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Kaune.

Palaidotas Kaune š. m. gegužės 3 d.

• Skulptoriaus P. Baltuonio kūrinių paroda įvyks Clevelande gegužės 11 ir 12 d. Europa Travel Service patalpose, Rengia Korp! Giedra. Visa lietuvių visuomenė maloniai kviečiama į parodą atsilankyti.

• Perkant, ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Apdraudos reikais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

TURRET LATHE OPERATOR MACHINIST

First and second shift, full and part time. Company paid benefits.

THE THOMPSON
ELECTRIC CO.

5201 Richmond Rd.

Bedford Heights, Ohio

216-292-7300 (34-35)

OPPORTUNITY FOR FACTORY HELP

SAW MEN

PUNCH PRESS OPERATORS

SUB ASSEMBLY

also

TRUCK DRIVER

with Chauffeurs License

For work in a small growing company. Permanent work for qualified mature people.

PLEASE APPLY IN PERSON
THERMAL-BARRIER
PRODUCTS, INC.
7230 NORTHFIELD RD.
WALTON HILLS, OHIO
HOURS 8 TO 4:30 P.M. (34-37)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN

or

1ST CLASS SKILLED

Automatic screw machine set up men

on New Britain & Brown & Sharp.

Must be able to set up work from

blue prints & close tolerance.

Paid holidays

Paid Insurance

Paid Vacations

Experience Necessary

MACHINE TOOLS SPECIALTIES

1516 Southeast 89th St.
Oklahoma City, Okla. 73149
(405) 631-3628 (29-35)

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

yra jūsų kaimynystėje ir teikia visus finansinius patarnavimus.

Automatinė, kompiuterizuota apskaičiavimų sistema.

★

Paskolos nekilojamam turtui įsigyti, naujoms statyboms, priestatams ir remontui.

★

Už reguliarius taupymo indėlius mokama 5¼%

Už terminuotus taupymo pažymėjimus mokama 6½% — 7½%

TAUPYMO INDĖLIAI IR PAŽYMĖJIMAI
APDRAUSTI IKI \$20,000.

Išduodami kelionių čekiai, orderiai, priimami mokesčių įmokėjimai, elektros, dujų ir telefono sąskaitos, parduodami JAV bonai.

★

Pasinaudokite jums arčiausiai esančios įstaigos patarnavimu!

798 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119
6712 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103
13515 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44112
14406 Cedar Rd., University Hts., Ohio 44121

★

DARBO VALANDOS

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:30 iki 4:00 • Penktadienį 9:30 iki 6:00 • Šeštadienį 9:30 iki 2:30 • Pirmadienį uždaryta. • Pagrindinė įstaiga E. 185 St. atidaryta iki 2:30.

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRĄ DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiektis su Maskva suteiks jums žinia apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PARAMA MŪSŲ SPAUSTUVEI ATNAUJINTI

Naujai įsigytos rinkimo mašinos skolos išmokėjimui aukų atsiuntė:

• **ALIAS** ir **Ohio** Lietuvių Gydytojų Draugija iš rengto pavasarinio baltiaus pelno paskyrė 50 dol. įsigytos rinkimo mašinos skolai palengvinti mokėti.

• **Dr. A. Pustelnikas**, Chicagoje, spaustuvės pagerinimui, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo auką 12 dol.

• **M. Rėklaitis**, Chicagoje, atnaujindamas prenumeratą pridėjo auką 10 dol. įsigytos rinkimo mašinos skolos sumažinimui.

• **J. Okunis**, Flushing, N. Y., prie prenumeratos pridėjo auką 10 dol. spaustuvės atnaujinimui.

Visiems aukotojams, prisidėjusiems auka padėti mums išmokėti skolą už įsigytą naują rinkimo mašinėlę nuoširdžiai dėkojame.

Mašinėlė su visais priedais mums kainavo 8,219.15 dol. Iki šiam laikui Dirvos rėmėjai suaukojo 7,222.65 dol. Dar lieka mokėti — 996.50 dol. Būsime dėkingi skaitytojams, jei ir nedidele auka padės mums šią skolą išmokėti. Ačiū.

• **Vytautas Alantas** ir **ponia**, šiuo metu atostogaujant Palm Beach, Floridoje,

siunčia Dirvai linkėjimus ir rašo: "...dar nežinau, ar man čia patinka, ar nepatinka, bet saulės ir vandens turime pakankamai..."

Vytauto Alanto romano šventaragis II tomas jau baigtas rinkti Vilties spaustuvėje. Šis tomas bus didesnis už pirmąjį, kuris baigiamas išspauduoti.

• **Jaunimo Lituanistinė** Savaitė įvyks š. m. liepos 13-22 d. Beaumont stovyklavietėje prie Clevelando. Tikslas — sudaryti lietuvišką aplinką lavintis lietuvių kalboje bei kitose lituanistinėse srityse.

• **Ketvirtoji Pabaltijo studijų konferencija** prasidės š. m. gegužės 15 d. Illinois Universiteto patalpose (Chicago Circle Center, Halsted ir Polk St.).

Šioje konferencijoje gali dalyvauti visi besidomį Pabaltijo klausimais. Registracija prasidės gegužės 15 d. 7 val. vak. Ramada Inn, Suit 200. Gegužės 16 d. 9 v. registracija tęsiama Illinois Room Lobby. Konferencija atidaroma 11 val. Illinois Room 323. Pirmininkas dr. T. Remeikis. Atidaromą žodį tars dr. V. Vardys ir dr. R. Šilbajoris.

Per visas tris dienas bus pranešimai ir diskusijos įvairiom Pabaltijį liečiančiom temom, kaip: Pabaltijo literatūra, nacionalizmas, Pabaltijo kraštai prieš 1000 m. pr. Kr., žemės ūkis, socializacija ir dvikalbiškumas, Baltų kalbotyra, bibliografijos problemos, rusifikacija, mokyklos ir visuomenė, M. K. Čiurlionis šimt-

mečio gimimo sukaktuvių proga, Pabaltijo valstybių užsienio politika ir t.t.

Konferencijai pasibaigus įvyks banketas McCormick Inn, kur žodį tars AABS prezidentas dr. R. Šilbajoris ir bus atžymėjimų įteikimas.

• **Žurn. Vl. Bakūnas**, gyv. Los Angeles, šiuo metu vieši Europoje ir Dirvai atsiuntė sveikinimus iš Londono.

• **Juozo Kaributo** knyga "Kelonė aplink pasaulį" baigiama rinkti Brooklyne ir greit pasirodys pas knygų platintojus. Knyga bus gausiai iliustruota.

• **Kanados lietuvių jaunimo suvažiavimas** įvyks š. m. gegužės 18-19 d. Toronto universiteto patalpose.

Pirmą dieną bus paskaitos ir PLJS statuto pritaikymas Kanadai. Antrą dieną įvyks Kanados Lietuvių Jaunimo S-gos valdybos rinkimai.

PHILADELPHIJOS JAUNIMAS VAIDINA

Philadelphijos Vinco Krėvės Mokyklos ruošiami Motinos Dienos minėjimai jau yra nusistovėjusi tradicija. Tačiau šiais metais minėjimas bus šiek tiek kitokio pobūdžio. Nebus minėjimo su pusryčiais sekmadienį, nes specialia programa atkeliam į Motinos Dienos išvakarės. Šeštadienį, gegužės 11 d. 7 val. vak. Lietuvių Muzikalinio Klubo salėje, Allgheny Ave., Aukštesniosios Lituanistinės ir Vinco Krėvės Mokyklų mokiniai suvaids premijuotą Anatolijaus Kairio 3-jų veiksmų vaidinimą **Du Broliukai**.

Neabejotina, kad šis bus rimčiausias jaunimo bandymas išeiti į visuomenę su ilgesniu dramos veikalu. Jame vaizduojami šių laikų išeivijoje augantys jaunuoliai, kurie trumpam laikui grįžta į Lietuvos praeitį. Turinys įdomus, pagaunantis ir jaunų ir vyresnių vaizduotes.

Vaidinimą režisuoja **Marytė Radikienė**, pati daugelį kartų vaidinusi su Hartfordo Dramos Sambūriu, kuris prieš keletą metų lankydavo rytinio pakraščio lietuvių kolonijas.

Poniai Radikienėi talkininkauja **Gema Kreivenaitė**. Ji sukūrė ir pagamino visas vaidinimo dekoracijas bei kostiumus. Apšvietimu rūpinas **Kęstutis Pliuškonis**.

O kad žiūrovai ir artistai turėtų kuo atsispausti ir pasistiprinti, tėvų komitetas ruošia šaunias vaišes. Besivaišinant bus proga pasisvečiuoti ir pasilinksinti.

Visi šio ypatingo vakaro pasiruošimai pareikalavo be galo daug valandų darbo. Jaunimas repetavo šeštadieniais ir sekmadieniais. Niekas negali įkainuoti Marytės Radikienės ir Gemos Kreivenaitės rūpesčius ir pasiaukojimą. Philadelphijos visuomenė gali visa tai įvertinti atvykdama pamatyti ir pasigėrėti jų darbo vaisiais. Be to visas pelnas skiriamas lituanistiniam švietimui paremti. T. G

WANTED EXPERIENCED
EXTRUDER OPERATORS
AND
BLOWN POLY OPERATORS
Steady work. Fringe benefits. Hourly
rate based on qualifications.
Apply to ROGER BACON
GREAT PLAINS BAG CORP.
P. O. Box 668
New Philadelphia, Ohio 44663
216-364-7711
An Equal Opportunity Employer
(29-38)

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

Sol. Audronė Simonaitytė

• **NE VIENAM** iš mūsų būna džiugios tos akimirkos, kai pamatom, kad pirmosios lietuvių emigracijos palikuonys (jų vaikai ir vaikiaičiai) dar kartais gyvai pasirodo lietuvių visuomeniniame bei kultūriniame gyvenime. Tai ryškiai teko pastebėti per dvi vasaras lankant senąsias Pensilvanijos lietuvių angliakasių kolonijas (to lankymosi išdavą šiemet 60-je Pensilvanijos Lietuvių dienoje meninė programą atlikti pakviestas Clevelando vyrų orkestras, vadovaujamas R. Babicko, o pagrindinę kalbą lietuviškai pasakys Elena Bradūnaitė), tuo džiaugėsi ir balandžio 27 ir 28 d. Chicagoje, kai muz. K. Steponavičiaus vedamas "Pirmyn" choras, palydint simfoniniam orkestrui, į Marijos aukšt. mokyklos scenos ramkvietę išvedė populiarią R. Planquette operetę "Kornevilio varpai". Publikos susidomėjimas abiem spektakliams buvo didelis ir žiūrovų tarpe matėsi įvairių generacijų atstovai. "Pirmyn" choras yra pirmosios lietuvių emigracijos tvarynis ir šiemet švenčia 65 metų sukaktį. Tiesa, per dešimtmetį choro veikla buvo sustojusi, bet po to choras vėl atsigaivino ir kiekvienais metais pasirodo su nauju kūriniu. Kiekvienas susipratęs lietuvis "Pirmyn" chorui reiškia sentimentus dėl to, kad tas choras 1938 m. aplankė nepriklausomą Lietuvą, ten davė visą eilę koncertų. Dar ir šiandien choro eilės tebedainuoja vienas kitas tų žmonių, kurie prieš 35-36 metus lankėsi Lietuvoje. Ju tarpe ir ištikimasis choro vedėjas muz. K. Steponavičius. Tik šių laikų "Pirmyn" chore skirtumas tas, kad jame dainuoja ir nemažai naujosios kartos lietuvių ateivių, o taip pat ir gražūs būrys jaunuolių, gimusių šiame krašte. Tai daugumoje choro veteranų dukros bei sūnūs. Į visą tai visuomenė atkreipia dėmesį ir "Pirmyn" chorui reiškia nemažą simpatijas.

• **"KORNEVILIO varpu"** pastatymas su gerai paruoštu choru, rodos, nepasiekė to meninio lygio, kurį matėme "Kaukių baliuje" ar kituose Lietuvių operos pastatymuose. "Kornevilio varpams" trūko režisūros, trūko kūrybiškų dekoracijų ir ger-

rai nusimanančio apšvietimo rankų. Todėl spektaklis gal nebuvo tvirtai sudinytas į vieną meninę visumą, bet daugiau priminė statinį montažą. Bet buvo vietų, kuriuos klausytojus griebė už širdies. Tai ypač gerai paruoštas choras ir nepamirštos grafo Henriko de Korneville (Alg. Brazio) partijos. Jis pasirodė visa galva aukštesnis už kitus. Po Alg. Brazio geriausia buvo šykštuolio Gasparo augintinė Dalia Kučėnienė ir tikrai gražiu pasirodymu daugelį nustebinęs mažai gal kam žinomas Albertas Snarskis šykštuolio Gasparo vaidmenyje. Savo inasą taip pat teigiamai atidavė E. Zapolienė, V. Liorentas, M. Banky, A. Snarskienė, seserys Naurekaitės ir dar vienas kitas. Pasiūlyti didžiausių ovacijų susilaukė Alg. Brazis, kurs ne tik kad stebinančiai atliko savo vaidmenį, bet taip pat yra ir choro valdybos pirmininkas. Kas be ko, didžiausią našta tiek repeticijoje, tiek ir spektakliuose nešė pilkieji choristai su vadovu muz. K. Steponavičium. Tik gaila, kad sekmadienio vakarais choristai buvo mažiausia minimi ir mažiausia jiems dėkojama. Simpatingam "Pirmyn" chorui ir jo vadovui iš širdies linkime kūrybingu ateities metų.

• **PRIEŠ** tris ar keturis metus viename muz. A. Stephens vedamame "Aidučių" koncerte suspindėjo nauja, dar iki tol negirdėta jėga. Ji savo dainavimu, rodos, lenkė visas kitas kolegas ir iš publikos susilaukė labai šiltų aploдимentų. Tuoj pasklido kalbos, kad tai Audronė Simonaitytė, tik ką atvykusi iš Lietuvos. Ilgainiui, kai ji išsijungė į Chicago Lietuvių operos chora, po to į "Grandį", kai vėliau pradėjo eiti "Dainavos" ansamblio meno vadovės pareigas ir sekmadieniais vargonuoti bei diriguoti šv. Kryžiaus bažnyčioje, įsitikinom, kad susilaukė didelės dovanos mūsų muzikinės veiklos darbui. Ne laikas ir ne vieta čia aiškinti dėl ko ir kokiomis sąlygomis Audronė paliko Lietuvą. Tik reikia paminėti, kad ji Lietuvoje baigė konservatoriją gaudama dvi kvalifikacijas: muzikos mokytojos gimnazijoje ir choro dirigentės. Išsijungusi į tenykštį muzikinį gyve-

nimą, Audronė vedė įvairius chorų ir dar gilino studijas Vilniaus konservatorijoje, chorinio dirigavimo katedroje. Atvykusi į JAV ir apsistojęs Chicagoje pas savo tėvelį, Audronė įstojo į Roosevelt universitetą mokytis anglų kalbos ir to paties universiteto muzikos kolegijoje studijuoti muzikos. Šalia to, ji paėmė ir specialų dainavimo kursą. Tai buvo apie 1969 m., kai Audronė atvyko iš Lietuvos.

• **ŠI PAVASARĮ** Audronė Simonaitytė savo studijas ir ištvermingą darbą apvainikuoją muzikos pedagogikos diplomu. Ta proga Roosevelt u-to muzikos kolegijos vadovybė trečiadienį, gegužės 15 d. 8 val. vak. Roosevelt u-to Ganz salėje rengia specialų Audronės Simonaitytės dainų rečitalį. Į tą jaunąs lietuviškas muzikinės karjeros neeilinę šventę įėjimas laisvas ir visi muzikos mylėtojai bei Audronės gerbėjai kviečiami rečitalyje skaitlingai dalyvauti. Patį rečitalio repertuarą, kuriam šį kartą lietuvių kompozitorių, de, negirdėsime, nustatė kolegijos vadovybė pagal mokslo metu eitus įvairių amžių bei stilijų kompozitorius. Todėl repertuaro sudaryme Audronė pati jokio pasirinkimo negalėjo padaryti. Bet jos planai ateičiai yra siekti magistro laipsnio dainavimo srityje ir tam universitetas paskyrė net stipendiją. Todėl Audronė prasitarė, kad kai bus kitas rečitalis jos magistro laipsnio gavimo proga, tada ji jau turės laisvesnes rankas ir į programą galės įvesti ir lietuvių kompozitorių, kuriuos ji gerbia ir aukštai vertina. Vos nepilnus penkis metus išgyvenusi JAV, Audronė iš viso čia jau davusi 58 koncertus, daugumą jų mokyklos ribose ar specialioms amerikiečių klubams. Lietuviams koncertavo 15 kartų. Tarp svarbiųjų pasirodymų ji prisimena dainavimą II-jo Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongrese, gastroles su "Grandimi" P. Amerikoje, tikrai pasiekusius koncertus Toronto bei Montrealio lietuviams ir visą eilę kitų. Šalia nuolatinių studijų, ji vis randa laiko dalyvauti lietuvių gyvenime, ypač daug padėdama "Dainavai". O susitikus visada iš jos trykšta gera nuotaika, šypsena, draugiškumas ir tikrai taisyklinga lietuvių kalba. Todėl tikimės, kad jos universiteto baigimo šventėje - rečitalyje salė bus pilna lietuvių, nes juk ir ji į šį laisvą kraštą atvyko lietuviams dirbti ir lietuviška šviesa žėruoti.

• **VAKARAS** su Antanu Gustaičiu, rengiamas LŽS cv, įvyks šį šeštadienį Jaunimo centro didžiojoje salėje. A. Gustaitis skaitys humoristinę poeziją ir prozą, jo kūrybą ir asmenį pristatys rašyt. Al. Baronas, gi tarpuose bus ir muzikos. Tai bus viena iš pačių smagiausių šio pavasario švenčių, dalyvaujant dviem patiem kūrybingiausiems bei šmaikščiausiems humoristinėms kūrybos atstovams. Bilietai tik po 3 dol. asmeniui.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

P A D Ė K A

Š. m. kovo mėn. 19 d., Chicagoje, mirė mūsų mylima mama, uošvė, senelė ir prosenelė

A. A.

PRANĖ MACIJAUŠKIENĖ.

Širdingiausiai dėkojame kan. Zakarauskui už maldas koplyčioje, šv. Mišių atnašavimą ir maldas kapuose; p. G. Mažeikienei už giedojimą bažnyčioje; už pareikštas mums užuojautas — žodžiu, spaudoje, laiškais ar kitokiu būdu; už taip gausiai aukavusius šv. Mišioms už velionės sielą; už aukas Lietuvos Dukterų Draugijai; Lietuvii Fondui; karstą nešusiems; už taip gausiai atsilankiusiems koplyčioje ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą šv. Kazimiero kapus, Chicagoje; Laidotuvių direktoriui Petkui už paslaugų patarNAVIMĄ. Dar kartą širdingai dėkojame visiems.

Giliame nuliūdime likę

dukterys, sūnūs su šeimomis
ir giminės

A. A.

BARBORAI RUDVALIENEI

mirus, MUSTEIKIŲ ir KRIVIŲ šei-

moms nuoširdžią užuojautą reiškiamo

Anelė Žemaitienė

ir

Jurkūnų šeima